

**STICHTING PENSIOENFONDS
JACOBS NEDERLAND**

JAARRAPPORT 2009

A.	Voorwoord	2
B.	Kerncijfers	4
C.	Karakteristieken van het pensioenfonds	7
D.	Verslag van het verantwoordingsorgaan en reactie van het bestuur	12
E.	Bestuursverslag	17
—	ONTWIKKELINGEN	18
—	PENSIOENPARAGRAAF	21
—	TOESLAGEN	25
—	FINANCIERING	26
—	VERSLAG VAN DE VERMOGENSBEHEERDER	27
—	ANALYSE VAN HET RESULTAAT	32
—	RISICOPARAGRAAF	33
—	TOEKOMSTPARAGRAAF	35
F.	Jaarrekening	36
—	BALANS PER 31 DECEMBER 2009	37
—	STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2009	38
—	KASSTROOMOVERZICHT	39
—	TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE JAARREKENING	40
—	TOELICHTING OP DE BALANS	45
—	RISICOBEEHEER EN DERIVATEN	53
—	TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	59
G.	Overige gegevens	64
—	GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	65
—	UITVOERINGSOVEREENKOMST	65
—	RESULTAATVERDELING	65
—	ACTUARIELE VERKLARING	66
—	ACCOUNTANTSVERKLARING	68
H.	Bijlagen	70
—	VERLOOPSTAAT DEELNEMERS	71

A. Voorwoord

Beste lezer,

2009 was weer een bewogen jaar voor de pensioenfondsen in Nederland. Net als in 2008 stond 2009 vooral in het teken van de economische crisis. De combinatie van beursverliezen en lage rente zorgde ervoor dat veel pensioenfondsen begin 2009 in een situatie van onderdekking verkeerden. Ook wij hadden last van de crisis, maar van onderdekking is nooit sprake geweest. Wel zaten we in een situatie van reservetekort, wat heeft geleid tot het indienen van een herstelplan bij de Nederlandsche Bank. In het tweede kwartaal van 2009 zette echter het herstel in, en eind 2009 was de dekkingsgraad gestegen tot ruim boven de vereiste dekkingsgraad. Echter de laatste prognose op het gebied van de levensverwachtingen gooide wat roet in het eten. Weliswaar is dit gunstig voor u maar voor pensioenfondsen heeft dit een financieel nadelig effect. De statistieken toonden aan dat we nog langer leven dan eerder was aangenomen. De Nederlandsche Bank schreef pensioenfondsen voor rekening te houden met deze nieuwe kennis, en prudent om te gaan met de levensverwachtingen. Het gevolg was dat onze verplichtingen op de balans in één klap met 4% verhoogd zijn, bovenop de verzwaaring van de levensverwachtingen die al voorzien waren van 7%. Ondanks deze late tegenvaller sluiten we 2009 af met een positieve dekkingsgraad van 121,4%. In januari heeft dit de mogelijkheid geboden toch een toeslag te verlenen van 60% van de indexatiemaatstaf.

In het kader van het interne toezicht vond in 2009 voor de eerste keer een visitatie plaats. Drie onafhankelijke deskundigen hebben hierbij kritisch naar het pensioenfonds en het bestuur gekeken. Het algemene oordeel was positief maar er is ook een aantal aanbevelingen gedaan om de uitvoering nog verder te verbeteren. Uiteraard heeft het bestuur deze aanbevelingen opgenomen in de al bestaande verbeteracties.

De komende jaren zullen in het teken staan van herstel. Op de eerste plaats natuurlijk verder herstel van de dekkingsgraad. Herstel van het vertrouwen in de financiële sector wereldwijd is daarvoor onontbeerlijk. Op Europees niveau is het herstel van de EU-economieën van het grootste belang voor het vertrouwen in de euro. Anderzijds zullen de ontwikkelingen op het gebied van de AOW leeftijd en de betaalbaarheid van het pensioenstelsel worden gevolgd. Allemaal zaken waar je als pensioenfondsbestuurder mee geconfronteerd wordt, maar waar je geen directe invloed op hebt. De zaken waar we wel invloed op hebben, worden in 2010 uitgebreid tegen het licht gehouden.

Op deze plaats wil ik iedereen bedanken die zich in het afgelopen jaar heeft ingezet voor het pensioenfonds.

Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland

Erwin Geene
Voorzitter

B. Kerncijfers

Deelnemers, gewezen deelnemers en pensioentrekkenden

	31-12-2009		31-12-2008		31-12-2007		31-12-2006		31-12-2005	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Deelnemers	1.006	81,9	1.028	85,6	1.000	87,2	909	89,6	824	91,5
Gewezen deelnemers	147	12,0	128	10,6	109	9,5	78	7,7	57	6,3
Pensioentrekkenden	75	6,1	51	3,8	38	3,3	27	2,7	20	2,2
Totaal	1.228	100,0	1.207	100,0	1.147	100,0	1.014	100,0	901	100,0

Premiebijdragen, pensioenuitkeringen, saldo waardeoverdrachten en uitvoeringskosten

(Bedragen x € 1.000)	2009	2008	2007	2006	2005
Premiebijdragen van werkegevers en werknemers	11.687	11.629	10.388	8.314	7.856
Premiebijdragen voor risico deelnemers	2.390	2.339	2.221	1.850	4.806
	14.077	13.968	12.609	10.164	12.662
Pensioenuitkeringen	430	285	211	146	109
Saldo waardeoverdrachten					
- voor risico pensioenfonds	674	3.238	1.400	2.497	1.416
- voor risico deelnemers	-690	-528	-721	- 701	-
	-16	2.710	679	1.796	1.416
Uitvoeringskosten (*)	701	740	522	446	394

(*) inclusief stoploss premie

Technische voorzieningen, stichtingskapitaal en reserves, belegd vermogen en dekkingsgraad

(Bedragen x € 1.000)	31-12-2009	31-12-2008	31-12-2007	31-12-2006	31-12-2005
Technische voorzieningen					
- voor risico pensioenfonds	57.120	45.757	25.249	19.815	11.781
- voor risico deelnemers	17.224	13.462	14.248	12.471	11.016
	74.344	59.219	39.497	32.286	22.797
Stichtingskapitaal en reserves	12.217	4.088	14.810	9.088	5.749
Beleggingen					
- voor risico pensioenfonds	67.742	49.046	39.047	27.242	16.765
- voor risico deelnemers	17.224	13.462	14.248	12.471	11.016
	84.966	62.508	53.295	39.713	27.781
Liquide middelen	1.150	1.024	2.044	2.272	1.376
Saldo overige activa en passiva	445	-225	-1.032	- 611	- 559
Totaal belegd vermogen	86.561	63.307	54.307	41.374	28.598
Aanwezige dekkingsgraad	121,4%	108,9%	158,7%	145,9%	148,8%
Vereiste dekkingsgraad FTK	121,2%	117,0%	123,4%	124,4%	-
Vereiste dekkingsgraad APP	-	-	-	120,7%	121,0%

Verdeling beleggingsportefeuille

(Bedragen x € 1.000)	31-12-2009		31-12-2008		31-12-2007		31-12-2006		31-12-2005	
	%		%		%		%		%	
Vastgoed aandelen	1.715	2,0	1.896	3,0	892	1,7	-	-	-	-
Aandelen	23.849	28,1	11.953	19,1	12.657	23,7	10.222	25,7	5.864	21,1
Zakelijke waarden	25.564	30,1	13.849	22,1	13.549	25,4	10.222	25,7	5.864	21,1
Vastrentende waarden	37.856	44,6	31.863	51,0	22.162	41,6	17.029	42,9	10.901	39,2
Overige	2.182	2,6	1.724	2,8	1.257	2,4	-9	-	-	-
Derivaten	2.140	2,5	1.610	2,6	2.079	3,9	-	-	-	-
Overige beleggingen	4.322	5,1	3.334	5,4	3.336	6,3	-9	-	-	-
Totaal beleggingen risico pensioenfondsen	67.742	79,8	49.046	78,5	39.047	73,3	27.242	68,6	16.765	60,3
Beleggingen risico deelnemers	17.224	20,2	13.462	21,5	14.248	26,7	12.471	31,4	11.016	39,7
Totaal	84.966	100,0	62.508	100,0	53.295	100,0	39.713	100,0	27.781	100,0

Beleggingsopbrengsten

(Bedragen x € 1.000)	2009	2008	2007	2006	2005
Beleggingsopbrengsten					
- risico pensioenfondsen	8.262	-4.050	106	1.154	1.341
- risico deelnemers	2.062	-2.603	272	306	1.215
	10.324	-6.653	378	1.460	2.556

Beleggingsrendement (beleggingen risico pensioenfondsen)*

	2009	2008	2007	2006	2005
Totaal	15,5%	- 8,9%	1,1%	4,5%	11,6%
Benchmark	15,3%	-7,7%	2,2%	5,1%	12,0%

* 2008 en 2009 incl. rentehedge

Pensioengegevens

(Bedragen x € 1)	2009	2008	2007	2006	2005
Maximum pensioensalaris	147.656	142.773	139.713	137.757	136.542
Franchise	17.649	17.065	16.699	16.465	16.320
Indexatie 1 januari boekjaar					
-actieve deelnemers	-	2,19%	1,43%	1,54%	1,08%
-inactieve deelnemers	-	1,19%	1,43%	1,54%	0,55%

C. Karakteristieken van het pensioenfonds

Profiel

Juridische structuur en inschrijving

Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland, statutair gevestigd te Leiden is opgericht op 5 december 2003. De laatste statutenwijziging was op 17 juli 2008. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 28099999.

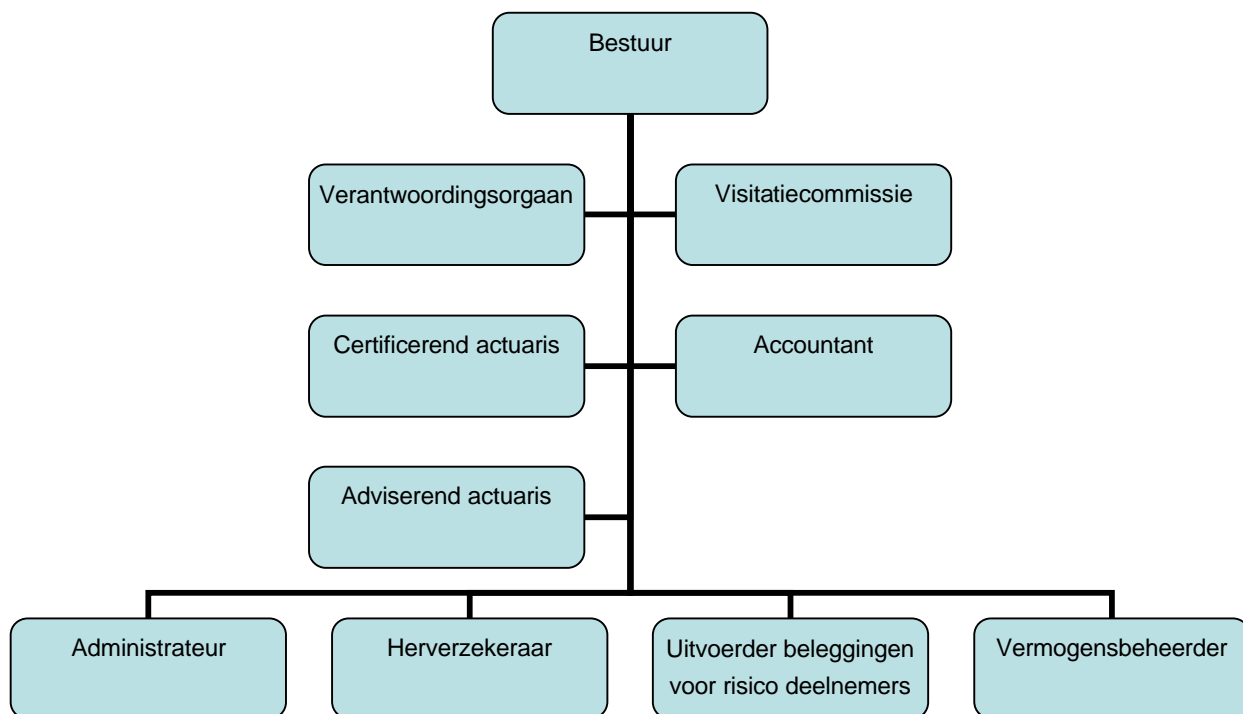
Het fonds is een ondernemingspensioenfonds.

Statutaire doelstelling

Het doel van het pensioenfonds is middelen bijeen te brengen voor het verlenen of doen verlenen van pensioenen of overige uitkeringen aan deelnemers of gewezen deelnemers en aan hun nagelaten betrekkingen. Hiertoe heeft zij een organisatie opgezet waarbinnen de uitvoering van de pensioenregeling en het beheer van het vermogen op een adequate en gecontroleerde manier kan plaatsvinden. Voor de aangesloten werkgever Jacobs Nederland BV en 1.228 deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden wordt circa €85 miljoen vermogen belegd.

Organisatie van het pensioenfonds

In dit hoofdstuk beschrijven wij de organisatie van ons fonds aan de hand van het onderstaande schema.

Bestuur

Aan het eind van het verslagjaar was de samenstelling van het bestuur als volgt:

Naam	Functie in bestuur	Lid sinds	Einde zittingstermijn	Functie bij Jacobs Ned.
Namens de werkgever				
E. Geene	voorzitter	05-12-2003	n.v.t.	Directeur Finance
F.H.M. Boumans	bestuurslid	28-10-2009	n.v.t.	Directeur Engineering
L.A.J. Dierick	bestuurslid	19-12-2005	n.v.t.	Directeur HR
Namens de deelnemers				
G.M. Heerschop	secretaris	05-12-2003	31-12-2011	Controle Systems Engineer
T.H.M. van Leeuwen	bestuurslid	05-12-2003	31-12-2011	Piping Engineer/Voorzitter OR
S. Feenstra	bestuurslid	19-12-2005	31-12-2011	Electrical Engineer/OR lid

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland bestaat uit zes leden. Drie daarvan worden door de werkgever benoemd. Zij hebben een zittingsduur voor onbepaalde tijd. De overige drie leden worden gekozen door de deelnemers. Deze bestuursleden worden voor een periode van vier jaren benoemd.

Per 1 februari 2009 is de heer Jonkers afgetreden als bestuurslid namens de werkgever. De werkgever droeg daarop de heer Breijaert voor als zijn opvolger. Omdat hij zich vanwege een functiewijziging bij Jacobs Nederland BV onvoldoende zou kunnen richten op het bestuurslidmaatschap, heeft de heer Breijaert zich in de bestuursvergadering van april 2009 teruggetrokken als kandidaat. Daarop is de heer Boumans voorgedragen en na het doorlopen van de toetsingsprocedure bij De Nederlandsche Bank is hij benoemd in de bestuursvergadering van oktober 2009.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beheer van het pensioenfonds en het uitvoeren van de door de werkgever toegezegde pensioenregeling, waaronder het doen van pensioenuitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden van (gewezen) deelnemers. Het bestuur heeft bevoegdheden krachtens de statuten en het pensioenreglement alsmede de uitvoeringsovereenkomst, tot het verrichten van betalingen en het aangaan van contractuele verplichtingen met derden.

Het bestuur van het fonds heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan een uitvoeringsorganisatie. Deze werkzaamheden betreffen vermogensbeheer en pensioenadministratie. Uitgangspunt is dat het bestuur, conform de eisen van de Pensioenwet verantwoordelijk blijft voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken.

Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit de volgende leden:

Namens de werkgever:	- M.P.M. Jonkers
	- A. Beck
Namens de deelnemers:	- P. Blom
	- R. Snoek
Namens de gepensioneerden:	- A.W.M. van der Klaauw
	- J. Dortmund

Het verantwoordingsorgaan beoordeelt of het bestuur op evenwichtige wijze rekening houdt met de belangen van alle belanghebbenden (de deelnemers, de gewezen deelnemers, de pensioengerechtigden en de werkgever) bij het fonds. Op basis van de door het bestuur verstrekte informatie oordeelt het verantwoordingsorgaan over het handelen van het bestuur, over het gevoerde beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst, evenals over de naleving van de gedragscode.

Visitatiecommissie

Het bestuur heeft het intern toezicht vormgegeven door middel van een visitatiecommissie. In 2009 heeft er een visitatie plaatsgevonden. Hierbij bestond de commissie uit de heer R.C.L. Bakker (voorzitter), de heer R.A. Davis en mevrouw P.A. de Bruijn.

Certificerend Actuaris

Mercer Certificering B.V. te Amstelveen treedt op als certificerend actuaris. De certificerend actuaris rapporteert jaarlijks over de financiële positie van het fonds en geeft een actuariële verklaring af.

Accountant

Het bestuur heeft KPMG Accountants NV te Utrecht aangesteld als externe accountant. De accountant controleert de jaarrekening en de verslagstaten ten behoeve van de Nederlandsche Bank (DNB). Hij doet verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een accountantsverklaring en een verslag aan het bestuur, waarin opgenomen zijn opmerkingen en aanbevelingen omtrent de administratieve organisatie en interne controle van het fonds.

Adviserend actuaris

Mercer BV te Rotterdam adviseert het bestuur op actuariële gebied.

Administrateur

De uitvoering van de pensioenregeling is uitbesteed aan Syntrus Achmea Pensioenbeheer B.V. (voorheen Interpolis Pensioenbeheer B.V.) te Tilburg. De administrateur verzorgt zowel de deelnemersadministratie als de financiële administratie van het pensioenfonds.

Herverzekeraar

De pensioenaanspraken in de basisregeling zijn verzekerd op basis van een kapitaalcontract bij NV Interpolis BTL te Tilburg. Het risico van een negatief resultaat op sterfte en arbeidsongeschiktheid is voor de duur van dit contract ondergebracht bij deze verzekeraar.

Uitvoerder beleggingen voor risico deelnemers

Robeco verzorgt zowel de deelnemersadministratie als het vermogensbeheer van de aanvullende pensioenrekening (APR) en de gesloten prepensioenregeling.

Vermogensbeheerder

Het vermogensbeheer wordt verzorgd door Syntrus Achmea Vermogensbeheer te De Meern. De vermogensbeheerder belegt de pensioenpremies volgens de door het bestuur vastgestelde beleggingsrichtlijnen.

D. Verslag van het verantwoordingsorgaan en reactie van het bestuur

Verslag van het verantwoordingsorgaan

1. Inleiding

In het kader van de principes van goed pensioenfondsbestuur (pension fund governance) is op 12 februari 2009 het verantwoordingsorgaan van het SPJNL opgericht.

2. Bevoegdheden van het orgaan

Het verantwoordingsorgaan heeft het recht advies uit te brengen over:

- Het jaarverslag en de jaarrekening
- Waarborgen voor interne beheersing
- Het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid
- Het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure
- De vorm, inrichting en samenstelling van het interne toezicht
- Het wijzigen van het beleid van ten aanzien van het verantwoordingsorgaan
- Het vaststellen en wijzigen van de vergoedingsregeling voor bestuursleden

3. Ontvangen documentatie

Het verantwoordingsorgaan heeft de volgende documenten van het bestuur ontvangen:

- Concept Jaarrapport 2009
- Concept Actuarieel Rapport 2009
- ALM Studie 2010
- Visitatierapport
- Concept Communicatiebeleidsplan 2010
- Gereviseerde versie van het reglement verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan heeft in het kader van haar taakuitoefening kennisgenomen van het bovengenoemde documenten.

Er is geen overleg geweest met een accountant en/of andere externe deskundigen.

4. Besproken onderwerpen

In het overleg tussen pensioenfondsbestuur , adviserend actuaris en het Verantwoordingsorgaan zijn aan de orde geweest:

- Jaarverslag 2009
- Jaarrekening 2009
- Actuarieel Rapport
- ALM Studie
- Visitatierapport
- Communicatie plan
- Beleid

- Reactie en beleid bestuur op kredietcrisis; gevolgen voor de dekkingsgraad
- Aanpassing reglement verantwoordingsorgaan

5. Bevindingen

Het VO heeft de volgende bevindingen:

De ALM (Asset-Liability Management) heeft plaatsgevonden in 2009 en is in het eerste kwartaal van 2010 definitief gemaakt.

De leden van de (externe) visitatiecommissie zijn benoemd en de visitatie heeft in het najaar van 2009 plaatsgevonden.

De visitatiecommissie heeft in dit kader ook het verantwoordingsorgaan geconsulteerd.

Per 2010 is in het kader van de veranderde uitvoeringsvorm van het vermogensbeheer Syntrus Achmea Vermogensbeheer aangesteld.

De risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid worden herverzekerd bij Zwitser Leven.

De uitvoering van de pensioenregeling is uitbesteed aan Syntrus Achmea Pensioenbeheer B.V.

De uitvoeringskosten zijn in 2009 , net als in 2008, hoger dan in de voorgaande jaren.

Het pensioenfonds heeft beter dan de benchmark gepresteerd, echter het te hoge percentage van de aandelen is een risicofactor.

In 2009 zijn kosten meegenomen voor de leeftijdsterugstelling van mannen en de te verwachten aanpassing van de sterftetafels in 2010.

Er is geconstateerd dat er dubbelfuncties in het pensioenfondsbestuur zijn die mogelijk belangenverstrengeling met zich meebrengt.

Voor 2010 heeft het bestuur het voornemen het renterisico te verlagen om de indexatie stabiel te maken.

6. Conclusie

Het verantwoordingsorgaan komt tot de volgende conclusies :

De dekkingsgraad heeft zich hersteld naar een niveau van 121,4% wat juist boven de vereiste dekkingsgraad is. Wel kan de onzekere marktsituatie de dekkingsgraad op korte termijn negatief beïnvloeden.

Het verantwoordingsorgaan is van mening dat het bestuur de uitvoeringskosten omlaag dient te brengen.

Het verantwoordingsorgaan is van mening dat het bestuur het percentage aandelen in overeenkomst dient te brengen met de ABTN.

Het verantwoordingsorgaan gaat ervan uit dat de aanbevelingen van de visitatiecommissie door het bestuur worden opgevolgd.

Het voorgestelde communicatieplan voorziet in voldoende mate voor een goede informatievoorziening.

Leiden, 26 mei 2010

Stichting Pensioenfonds SPJNL
Het verantwoordingsorgaan

Reactie bestuur op het verslag van het verantwoordingsorgaan

Dit is het eerste volle jaar dat het Verantwoordingsorgaan werkzaam is geweest. De bevindingen van vorig jaar zijn meegenomen en uitgevoerd in 2009. Het bewaken van de kosten blijft een agendapunt voor 2010, ook bij het aangaan van de nieuwe contractvormen is hier weer extra aandacht aan besteed. Door de stijging van de beurzen vorig jaar is het percentage beleggingen in aandelen toegenomen, maar is gebleven binnen de gestelde marges van ons beleid. Per eind maart heeft een re-balancing plaatsgevonden naar de midpoints conform het beleggingsbeleid. De marktsituatie is en blijft een groot aandachtspunt voor het bestuur. De bevindingen van het verantwoordingsorgaan worden dit jaar wederom meegenomen door het bestuur.

Leiden, 26 mei 2010

Het Bestuur van Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland

E. Bestuursverslag

Ontwikkelingen

Bestuursvergaderingen

Om de ontwikkelingen op een goede manier te volgen en op een adequate manier te kunnen reageren, heeft het bestuur in 2009 de vergaderfrequentie opgeschroefd naar eenmaal per maand. In totaal hebben er 11 bestuursvergaderingen plaatsgevonden. Hierin is veel aandacht geweest voor de economische crisis en de gevolgen voor de financiële positie. Verder heeft er in 2009 een visitatie plaatsgevonden en is er een start gemaakt met een ALM-studie.

Pensioenfondsen in onderdekking

Het jaar 2009 stond in het teken van de economische crisis als gevolg van de kredietcrisis. Aan het begin van 2009 waren er forse verliezen op de beurzen. Daarnaast was sprake van een lage rente. Als gevolg hiervan verkeerden enkele honderden pensioenfondsen begin 2009 in onderdekking. De Pensioenwet stelt regels voor het geval de dekkingsgraad van een pensioenfonds onvoldoende is. Pensioenfondsen zijn verplicht een “dekkingstekort” of “reservetekort” direct te melden bij de toezichthouder, De Nederlandsche Bank (DNB). Het pensioenfonds heeft een dekkingstekort als de dekkingsgraad lager is dan ongeveer 105% en een reservetekort als de dekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad, welke per pensioenfonds kan verschillen.

Vanwege de onderdekking moesten bijna alle pensioenfondsen een kortetermijnherstelplan bij de toezichthouder DNB indienen. De deadline daarvoor was 1 april 2009. Volgens de Pensioenwet moet een pensioenfonds binnen drie jaar weer een dekkingsgraad van meer dan 105% hebben. Begin 2009 zag het er naar uit dat veel pensioenfondsen pensioenaanspraken en pensioenrechten zouden moeten korten om te voldoen aan de eis dat binnen drie jaar de dekkingsgraad weer 105% zou zijn. Dat vond minister Donner van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) een onevenredig zwaar gevolg van het hanteren van een termijn van drie jaar. Daarom werd de hersteltermijn tijdelijk verlengd naar vijf jaar. Pensioenfondsen moesten voor 1 april 2009 een plan voor realistisch herstel in vijf jaar indienen bij DNB. Daarin staan ook de maatregelen die het fonds neemt als het niet lukt om binnen vijf jaar een dekkingsgraad van 105% te bereiken. DNB toetst jaarlijks of het voldoende lukt om te herstellen. Minister Donner heeft besloten dat eventuele korting op pensioenen en aanspraken kan worden uitgesteld tot 1 april 2012. Daardoor wordt een eventuele korting niet overhaast en overbodig doorgevoerd.

Bij het opstellen van het herstelplan moet het bestuur zich laten leiden door een evenwichtige belangenafweging. Dat betekent dat de belangen van degenen die nu pensioen opbouwen en de gepensioneerden evenwichtig in het herstelplan verwerkt moeten zijn. DNB beoordeelt de herstelplannen ook daarop.

Herstelplan Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland

Eind 2008 was de dekkingsgraad van SPJNL gedaald naar circa 108%. Er was dus geen sprake van een dekkingstekort en een kortetermijnherstelplan was derhalve niet aan de orde. De vereiste dekkingsgraad bedroeg op dat moment 117%, zodat er wel sprake was van een reservetekort van ca. 9%. In maart 2009 is daarom een continuïteitsanalyse uitgevoerd en op 31 maart 2009 heeft het bestuur een langetermijnherstelplan bij DNB ingediend. In het herstelplan is het huidige beleid doorgerekend. Hieruit bleek dat zonder additionele maatregelen binnen een periode van 2 jaar de vereiste dekkingsgraad zou worden gehaald. Uit de evaluatie van het herstelplan aan het begin van 2010 is gebleken dat het pensioenfonds voor loopt op de verwachte ontwikkeling van de dekkingsgraad.

Stijgende levensverwachtingen

Om de hoogte van de voorziening te bepalen hanteert het pensioenfonds bepaalde grondslagen voor verwachte sterfte. Tot en met 2008 werd hiervoor de AG prognosetafel 2005-2050 gehanteerd met

leeftijdsterugstellingen van 1 jaar voor zowel mannen als vrouwen. In de vergadering van 6 januari 2010 besloot het bestuur om de leeftijdsterugstelling voor mannen aan te passen naar 3 jaar, om zodoende beter aan te sluiten bij de gerealiseerde sterfte. Het effect op de dekkingsgraad hiervan bedraagt ca. 6,5%.

In het eerste kwartaal van 2010 werden pensioenfondsen vervolgens geconfronteerd met voorschriften van De Nederlandsche Bank om rekening te houden met de voorzienbare trend in overlevingskansen. Omdat er nog geen nieuwe AG prognosetafels beschikbaar zijn, heeft het bestuur in overleg met de certificerend actuaire en de accountant besloten om de voorziening te verhogen met 4%. Als de nieuwe AG-prognosetafels bekend zijn zal het bestuur de grondslagen opnieuw vaststellen.

Waardeoverdrachten

De financiële crisis had ook zijn invloed op de waardeoverdrachten. Is de dekkingsgraad van een pensioenfonds lager dan 100%, dan mag het pensioenfonds waardeoverdrachten niet uitvoeren. Het moet deze volgens de Pensioenwet "opschorten". Veel fondsen hebben in 2009 een aantal maanden een dekkingsgraad van minder dan 100% gehad; sommige fondsen hebben daar nog steeds mee te maken. SPJNL verkeerde zelf niet in onderdekking, maar doordat veel andere pensioenfondsen daar wel mee te maken hadden, lagen de waardeoverdrachten in 2009 voor een groot gedeelte nagenoeg stil.

Pensioenknip voor beleggingsverzekeringen

In 2009 is vanwege de economische crisis een tijdelijke 'pensioenknip' ingevoerd voor beschikbare premieregelingen. Dit is een regeling voor mensen die getroffen worden door de lage stand van de rente en de lage beurzen. Dit is van invloed op hun pensioenkapitaal en het pensioen dat zij daarmee kunnen inkopen. De regeling houdt in dat het kapitaal op de pensioendatum wordt gesplitst in een deel waarmee zij eerst een tijdelijke uitkering aankopen en een deel waarmee zij later een levenslange uitkering aankopen. Voorwaarde is dat de pensioendatum is gelegen na 31 december 2008. Ook mag het kapitaal nog niet zijn aangewend voor aankoop van een levenslange uitkering. De aankoop van de levenslange uitkering kan maximaal vijf jaar worden uitgesteld. In die tijd moet de pensioengerechtigde zijn levenslange pensioen aankopen. Zo kunnen deze gepensioneerden mogelijk niet alleen profiteren van stijgende beurskoersen, maar ook van een stijgende rente.

De aanvullende pensioenrekening (APR) valt onder regeling van de pensioenknip. Het bestuur heeft daarom besloten om de deelnemers die aan de voorwaarden voldoen de mogelijkheid te bieden gebruik te maken van de pensioenknip. De deelnemers worden hier bij hun pensionering actief op gewezen. De standaardduur voor de tijdelijke uitkering bedraagt in dergelijke gevallen vijf jaar. Overigens zijn de beleggingsverliezen voor de deelnemers die in aanmerking komen voor de pensioenknip minimaal. Door het life cycle principe van de APR, is het beleggingsrisico in de laatste jaren voor de pensioendatum sterk afgebouwd. Verwacht wordt dat slechts weinigen gebruik zullen maken van de pensioenknip.

Uitvoering 2010

Een belangrijk onderwerp op de bestuursagenda in 2009 was ook de uitvoering in 2010. Eind 2008 werd het kapitaalcontract met Interpolis voor één jaar verlengd. In 2009 is besloten om over te stappen op een uitvoeringsvariant zonder kapitaalcontract. Belangrijkste overweging hierbij was dat in het kapitaalcontract het juridische eigendom van de beleggingen bij de verzekeraar ligt. Op deze manier loopt het pensioenfonds een kredietrisico. Was dat bij het afsluiten van het kapitaalcontract nog een (nagenoeg) theoretisch risico, de crisis heeft aangetoond dat ook banken en verzekeraars om kunnen vallen. Daarom is er voor gekozen om het volledige eigendom van de beleggingen bij het pensioenfonds onder te brengen. Voor het vermogensbeheer is een overeenkomst gesloten met Syntrus Achmea Vermogensbeheer. Het pensioenbeheer wordt verzorgd door Syntrus Achmea Pensioenbeheer. Praktisch gezien verandert hier niets ten opzichte van 2009. Nieuw is dat vanaf 1 januari 2010 de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid zijn verzekerd bij Zwitser Leven.

Communicatie

Communicatie met deelnemers is en blijft een belangrijk aandachtspunt voor het bestuur. Naast de verplichte informatie als startbrief en UPO, besteedt het bestuur veel aandacht aan aanvullende communicatie. Naast de twee reguliere uitgaven van de Jacobs Pensioenperspectief is er een aparte brief verzonden over de kredietcrisis en het herstelplan. Verder is er weer een verkort jaarverslag gepubliceerd en werden de jaarlijkse deelnemersbijeenkomsten in het najaar georganiseerd. Nieuw is het verkorte reglement waarin de pensioenregeling kort en bondig wordt beschreven.

Toeslagenlabel

Voor een begrijpelijke communicatie over het toeslagbeleid van het pensioenfonds voerde de Pensioenwet een toeslagenlabel in. Dit label staat op bijna alle communicatiemiddelen. Hiermee maken pensioenfondsen en verzekeraars duidelijk of de pensioenen de komende jaren kunnen stijgen met de prijsstijgingen, met andere woorden of de koopkracht op peil blijft. Naast het toeslagenlabel moet het fonds een voorwaardelijkheidsverklaring gebruiken. Daarin wordt het toeslagbeleid verder uitgelegd. Het toeslagenlabel valt onder het toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Vanwege de bijzondere economische situatie in 2009 besloot minister Donner dat het toeslagenlabel in 2009 niet gebruikt hoefde te worden. In plaats daarvan ontwikkelde de pensioensector, in overleg met de toezichthouder AFM, een modelbrief. In 2010 wordt het toeslagenlabel wel verplicht. SPJNL heeft het toeslagenlabel al in het tweede kwartaal van 2009 ingevoerd.

UPO's

AFM constateerde in 2008 dat pensioenfondsen een eigen invulling geven aan de open norm 'tijdig' bij het versturen van een Uniform Pensioenoverzicht (UPO). De verzending is in de praktijk afhankelijk van de doorlooptijden van administratieve processen. Om een einde te maken aan de discussie over de vraag wanneer sprake is van tijdige verstrekking van UPO's, kwam de AFM met een beleidsregel. Hierin staat dat een pensioenuitvoerder voldoet aan de eis van 'tijdigheid' als de deelnemer zijn UPO uiterlijk op 30 september ontvangt. Deze nieuwe norm geldt voor het eerst voor de UPO's over het jaar 2009. SPJNL heeft in 2009 ruimschoots aan deze norm voldaan.

Intern toezicht

SPJNL heeft voor invulling van het intern toezicht gekozen voor een visitatiecommissie. Eind 2009 heeft een eerste visitatie plaatsgevonden. Hierbij is gebruik gemaakt van de diensten van Stichting Het Vak-VC. De visitatiecommissie bestond uit:

1. R.C.L. Bakker, voorzitter
2. R.A. Davis
3. P.A. de Bruijn

Procedure

De visitatie van het pensioenfonds door Stichting Het Vak-VC is verlopen volgens een vaste procedure. Daarbij heeft na benoeming van de visitatiecommissie door het bestuur, eerst een documentenonderzoek plaatsgevonden op basis van:

- a. de notulen van de vergaderingen van het bestuur en het verantwoordingsorgaan over de laatste drie jaar voorafgaand aan de visitatie;
- b. de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN);
- c. het jaarverslag van het pensioenfonds;
- d. het accountantsverslag;
- e. het actuarieel rapport.
- f. het rooster van aftreden;
- g. de statuten van het pensioenfonds;

- h. het reglement van het verantwoordingsorgaan;
- i. het reglement van het intern toezicht;
- j. het pensioenreglement;
- k. de uitvoeringsovereenkomst;
- l. de klachten- en geschillenprocedure;
- m. de gedragscode;
- n. het deskundigheidsplan en opleidingsplan;
- o. het beleggings(beleids)plan;
- p. de rapportages van de uitvoeringsorganisatie en de vermogensbeheerder;
- q. de continuïteitsanalyse (meest recente);
- r. het communicatiebeleidsplan;
- s. correspondentie van en met de toezichthouders (AFM en DNB).

In aanvulling op het documentenonderzoek heeft de visitatiecommissie op locatie bij het pensioenfonds gesprekken gevoerd met het bestuur van het pensioenfonds en het verantwoordingsorgaan.

De visitatiecommissie heeft op basis van het documentenonderzoek en de gevoerde gesprekken een bespreekversie van het visitatierapport uitgebracht. Op 18 december 2009 heeft de visitatiecommissie de bespreekversie van het visitatierapport doorgenomen met een delegatie van het bestuur, met daarbij aanwezig de bestuursadviseur van Syntrus Achmea en de adviserend actuaaris van Mercer. Van het bestuur waren aanwezig de heren Heerschop, Van Leeuwen, Feenstra en Dierick. Hierna is de definitieve versie van het rapport opgesteld waarin de uitkomsten van de nabespreking zijn meegenomen.

Algemeen oordeel

De indruk van de visitatiecommissie is positief. Op basis van de documentatie en de gevoerde gesprekken is de visitatiecommissie van mening dat het bestuur van het pensioenfonds de zaken redelijk tot goed heeft geregeld. Het bestuur opereert onafhankelijk, let goed op de risico's voor het pensioenfonds en geeft vanuit een goed besef van bestuurlijke verantwoordelijkheid invulling aan de overeenkomsten met haar belangrijkste dienstverleners, te weten Syntrus Achmea en Robeco.

Belangrijkste bevindingen

Verbetering is zeker mogelijk door het proces van "in control" zijn te versterken en te professionaliseren. Een goede basis daartoe is de risico-analyse op basis van FIRM van DNB. Dan wordt meer overzichtelijk het "in control" zijn gekoppeld aan een "controlcyclus" van risico-onderkenning, de bestuurlijke respons, een check daarvan op effectiviteit en communicatie daarover met pensioenbelanghebbenden, en zo nodig met de private en publieke toezichthouders.

Belangrijkste aanbevelingen

1. De visitatiecommissie beveelt aan om bij een herbenoeming van bestuursleden die zowel betrokken zijn bij de pensioenregeling als bij de uitvoering daarvan de schijn van belangenverstremgeling bij de overwegingen te betrekken. Van belang is verder dat over dubbelfuncties transparant te zijn, bijvoorbeeld door vermelding ervan in het jaarverslag.
2. Zorg met enige spoed voor een formeel ingericht risicomangementsysteem op basis van FIRM van DNB. Dat systeem kan dan fungeren als basis van een cyclus van risico-onderkenning, -beheersing en bestuurlijke acties;
3. Overweeg om te gaan werken met een jaarplan met een kostenbegroting, zodat ook de cost drivers van het fonds meer „in control" komen;
4. Beoordeel het strategisch beleggingsbeleid in het licht van een nieuwe ALM-studie;
5. T.a.v. stembeleid en maatschappelijk verantwoord beleggen moet het beheer door Robeco ook in het jaarverslag opgenomen worden;

6. Stel een procedure op voor het zelf-evalueren van het bestuur. Onderneem stappen tot het uitvoeren;
7. Pas het reglement van de visitatiecommissie aan.

Reactie van het bestuur

Het bestuur heeft een positief gevoel over de visitatie. De samenwerking met de commissie was open en constructief. Het bestuur onderschrijft de bevindingen en aanbevelingen. Na ontvangst van het definitieve visitatierapport heeft het bestuur een actieplan opgesteld om de aanbevelingen nader te bestuderen en verder op te volgen. Een aantal aanbevelingen was reeds in behandeling. Zo heeft het bestuur in december 2009 een procedure voor zelfevaluatie opgesteld en een aanvang gemaakt met een ALM-studie. Verder zijn in het jaarverslag over 2009 de functies van de bestuursleden binnen Jacobs Nederland B.V. en een beschrijving van het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid bij Robeco opgenomen. In maart 2010 is een risicoanalyse gemaakt.

Algemene ontwikkelingen

AOW naar 67

In 2009 was sprake van een economische recessie en een toenemende werkloosheid. Aan de andere kant ontstaat de komende jaren door vergrijzing en ontgroening juist een verminderd arbeidsaanbod en een verwacht tekort aan beschikbare arbeid. Daarnaast is sprake van een stijgende levensverwachting van mannen en vrouwen. Redenen voor het kabinet om de AOW-leeftijd te willen verhogen naar 67 jaar. Werkgevers en werknemers vertegenwoordigd in de Sociaal Economische Raad (SER) kregen tot eind september 2009 de gelegenheid te komen met een (betaalbaar) alternatief plan voor de verhoging van de AOW-leeftijd. Dat is niet gelukt. Sociale partners zijn het niet eens geworden over de AOW-leeftijd en de gevolgen voor aanvullende pensioenen.

Het kabinet wil de AOW-leeftijd in twee stappen verhogen: in 2020 naar 66 jaar en in 2025 naar 67 jaar. Ook wil het kabinet dat in 2020 het fiscaal gefaciliteerde maximale opbouwpercentage per dienstjaar wordt aangepast voor de aanvullende pensioenen (2^e pijler). Daarnaast wordt de premieruimte in de vrijwillige aanvullende pensioenen (3^e pijler) aangepast.

Op 2 december 2009 dienden minister Donner en staatssecretaris Klijnsma van SZW het wetsvoorstel in bij de Tweede Kamer. De Raad van State adviseerde de AOW-plannen te herzien omdat volgens haar de AOW-leeftijd sneller omhoog kan. Ook vindt de Raad van State dat de financiële onderbouwing van het wetsvoorstel tekort schiet. Verder adviseert zij de vervroeging van de AOW niet te koppelen aan het arbeidsverleden. De verhoging in twee stappen met een overgangperiode van 10 jaar geeft betrokken partijen volgens de minister en de staatssecretaris de tijd om maatregelen te treffen. Het advies van de Raad van State, en de reactie van het kabinet hierop, zijn meegestuurd naar de Tweede Kamer.

Het kabinet heeft aangegeven dat zij op een later tijdstip een tweede wetsvoorstel indient. In dat voorstel staan de begeleidende maatregelen voor het verhogen van de AOW-leeftijd. Het gaat bijvoorbeeld om zware beroepen en om de mogelijkheid om met 65 jaar te stoppen na 42 jaar werk. Overigens wel tegen een lagere AOW.

Na de val van het kabinet in het eerste kwartaal van 2010, werd de verhoging van de AOW-leeftijd controversieel verklaard. Daarmee is verdere behandeling van het wetsvoorstel voorlopig van de baan.

Flexibilisering van de AOW-leeftijd

In de Tweede Kamer ligt een wetsvoorstel dat het mogelijk maakt om vanaf 2010 de ingangsdatum van het AOW-pensioen uit te stellen. Het AOW-pensioen kan maximaal vijf jaar - geheel of gedeeltelijk - worden uitgesteld ten opzichte van de huidige AOW-leeftijd van 65 jaar. Het kabinet verwacht dat 5% van

de nieuwe AOW-gerechtigden kiest voor uitstel. Gaat de AOW-uitkering later in, dan wordt de uitkering ook hoger. Het kabinet wil hiermee een flexibeler systeem van pensionering introduceren. Daarnaast hoopt het kabinet op een cultuuromslag, waarbij mensen 65 jaar niet meer als definitief eindpunt zien van hun werkzame leven. Tot slot hoopt minister Donner het mensen gemakkelijker te maken om door te werken na hun 65ste als ze dat zelf willen. Minister Donner en staatssecretaris Klijnsma van SZW vroegen op 11 november 2009 per brief aan de Tweede Kamer om dit wetsvoorstel zo spoedig mogelijk te behandelen. Echter door de val van het kabinet is ook behandeling van dit wetsvoorstel vooralsnog niet aan de orde.

Op dit moment kent de pensioenregeling van SPJNL nog geen mogelijkheid tot uitstel van de pensioenleeftijd. Gezien de ontwikkelingen in de AOW kan er een behoefte ontstaan om die mogelijkheid wel te bieden. Dit moet dan echter ook aansluiten bij de arbeidsvoorwaarden binnen Jacobs Nederland. Besluitvorming hierover ligt niet bij het bestuur van het pensioenfonds, maar bij de werkgever en werknemers.

Pensioenregister van start

In de Pensioenwet is bepaald dat de pensioenuitvoerders een pensioenregister inrichten. Het register gaat alle Nederlandse pensioenregelingen via internet toegankelijk maken. Iedereen tussen de 15 en 65 jaar met een burgerservicenummer en een DigiD kan straks inloggen en een overzicht opvragen van zijn eigen pensioenregelingen en AOW-rechten. Zo kan iedere Nederlander straks duidelijk zien hoe hoog zijn totale oudedagsvoorziening is, bij welke pensioenuitvoerder het pensioen is opgebouwd en waar hij terecht kan voor meer informatie. Op 7 mei 2008 is de Stichting Pensioenregister opgericht, een samenwerkingsverband van de pensioenkoepels, verzekeraars en Sociale Verzekeringsbank. De stichting begeleidt de ontwikkeling van het pensioenregister. De pensioensector draagt de kosten zelf. Het is de bedoeling dat het register per 1 januari 2011 van start gaat. In 2009 is bij de uitvoerder, Syntrus Achmea, een project gestart voor de tijdige invoering van het pensioenregister.

FVP regeling: geen nieuwe instroom per 1 januari 2011

De Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP) helpt werklozen van 40 jaar en ouder pensioen op te bouwen. FVP heeft in december 2008 bekendgemaakt dat de FVP-regeling een jaar langer blijft bestaan. De regeling loopt nu door tot 1 januari 2011. Werknemers die vóór 2011 in de WW terecht komen, kunnen nog een FVP-bijdrage aanvragen. Werknemers die daarna WW-gerechtigd worden niet meer. Werknemers die in 2010 werkloos worden, kunnen geconfronteerd worden met een korting op hun FVP-bijdrage. Het FVP-bestuur beslist daar later over.

Pensioenparagraaf

Pensioenregeling

De pensioenregeling heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst; de aanvullende pensioenrekening (APR) en de prepensioenregeling hebben het karakter van een premieovereenkomst. De regeling is vastgelegd in een pensioenreglement dat bestaat uit een basispakket en een keuzepakket. Hieronder volgt een globale beschrijving van de voorzieningen die de regeling haar deelnemers biedt.

Basispakket:

- Een ouderdomspensioen ingaand op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt en uitgekeerd tot en met de maand van overlijden. Ieder deelnemersjaar wordt een aanspraak opgebouwd ter grootte van 1,75% van de voor dat jaar geldende pensioengrondslag (middelloonsysteem). De pensioengrondslag wordt verkregen door van het pensioengevend salaris een franchise af te trekken. Het pensioengevend salaris is gemaximeerd.

- Een op risicobasis verzekerd partnerpensioen ter grootte van 1,225% van de laatst geldende pensioengrondslag vermenigvuldigd met het aantal deelnemersjaren dat zou kunnen worden bereikt als het deelnemerschap tot aan de pensioendatum zou zijn voortgezet.
- Een op risicobasis verzekerd tijdelijk partnerpensioen ingaand op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer overlijdt en uitgekeerd tot en met de eerste dag van de maand waarin de partner de 65-jarige leeftijd bereikt, of, indien dit eerder is, tot en met de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt.
- Een wezenpensioen ter grootte van 20% van het op de dag van overlijden van de deelnemer verzekerde partnerpensioen. Voor volle wezen wordt dit verdubbeld.
- Een arbeidsongeschiktheidspensioen.

Verder biedt het basispakket een voortzetting van de pensioenopbouw in geval van arbeidsongeschiktheid.

Keuzepakket:

- Een aanvullend partnerpensioen ter grootte van 1/7 deel van het nabestaandenpensioen uit het basispakket.
- Een extra aanvullend partnerpensioen op risicobasis voor een partner die ten tijde van het overlijden van de deelnemer tijdens actief dienstverband ouder is dan 40 jaar en geen kinderen beneden de 18 jaar heeft.
- Een aanvullende pensioenrekening (APR) waarbij de premies op een aparte beleggingsrekening worden gestort en waarvan het saldo op de pensioendatum kan worden aangewend voor de aankoop van extra pensioenaanspraken.

De pensioenregeling kent daarnaast een aantal flexibele elementen, te weten: de mogelijkheid om de ingangsdatum van het ouderdompensioen te vervroegen, de mogelijkheid om ouderdompensioen op de pensioendatum of uitdiensttredingsdatum uit te ruilen voor partnerpensioen en de mogelijkheid om het ouderdompensioen middels een hoog/laag constructie uit te keren. Ook kan een gewezen deelnemer een partnerpensioen dat is verkregen door uitruil bij uitdiensttreding, op de pensioendatum weer terugruilen voor ouderdompensioen.

Prepensioenregeling:

Vanaf 1 oktober 2004 voert het pensioenfonds een prepensioenregeling uit. Als gevolg van de Wet VPL is de prepensioenregeling per 1 januari 2006 premievrij gemaakt voor alle deelnemers en kan er met ingang van deze datum geen prepensioenpremie meer ingelegd worden. Een groot aantal deelnemers heeft de opgebouwde prepensioenkapitalen in 2006 overgeheveld naar de APR of levensloopregeling. Voor de overgebleven deelnemers wordt het prepensioenkapitaal op de gekozen (pre)pensioendatum omgezet in aanspraken

Wijzigingen regeling

In 2009 hebben er geen wijzigingen in het basispakket plaatsgevonden. In het keuzepakket is de methodiek van de APR aangepast. De stortingen die plaatsvinden dienen voor de opbouw van een combinatie van ouderdompensioen en partnerpensioen. Er kan dus niet voor slechts één van de pensioensoorten worden gekozen. Bij aanwending van het pensioenkapitaal wordt dus altijd een combinatie van beide pensioensoorten aangekocht. Daarna kan uiteraard wel gebruik gemaakt worden van de uitruilfaciliteiten die het basispakket biedt. Voor deze aanpassing is gekozen om de feitelijke administratie en de fiscale wetgeving beter op elkaar te laten aansluiten. In de prepensioenregeling is de bepaling over de aanwending van het opgebouwde kapitaal bij overlijden aangepast. Tenzij er geen nabestaanden zijn, wordt het opgebouwde kapitaal bij overlijden aangewend voor de aankoop van een

partner- en/of wezenpensioen in het basispakket.

De belangrijkste kenmerken van de regeling zijn als volgt:

	2009	2010
Pensioensysteem	Voorwaardelijk geïndexeerd middelloon	Voorwaardelijk geïndexeerd middelloon
Toetredingsleeftijd	21	21
Pensioenleeftijd	65	65
Franchise	€ 17.649	€ 18.014
Maximum salaris	€ 147.656	€ 150.712
Opbouwpercentage	1,75%	1,75%
Partnerpensioen	1,225% (risico)	1,225% (risico)
Tijdelijk partnerpensioen	€ 9.154	€ 9.343

Toeslagen

Toeslagbeleid

Toeslagverlening is bedoeld om de waarde van de pensioenen op peil te houden. De toeslagverlening op pensioenaanspraken en op pensioenuitkeringen is voorwaardelijk en vindt alleen plaats als de financiële middelen van het fonds dit toelaten. Er bestaat dus een risico dat er in een jaar geen toeslagverlening plaatsvindt. Het bestuur van het pensioenfonds beslist elk jaar of er een toeslag wordt verleend. Gestreefd wordt naar een toeslag op pensioenaanspraken van deelnemers die gelijk is aan de procentueel hoogste stijging van het consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens afgeleid zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) of de algemene loonontwikkeling. Onder de algemene loonontwikkeling wordt verstaan de ontwikkeling van de CAO-lonen per maand, exclusief bijzondere beloningen, zoals gepubliceerd door het CBS over de periode september – september van het voorgaande jaar. Voor ingegane pensioenen met uitzondering van het arbeidsongeschiktheidspensioen, de aanspraken van gewezen deelnemers en de eventuele aanspraken op bijzonder partnerpensioen van de ex-partners wordt gestreefd naar een toeslag die gelijk is aan de stijging van het consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens afgeleid. Er is voor toekomstige toeslagen geen geld gereserveerd en er wordt ook bij de bepaling van de hoogte van de pensioenpremies geen rekening gehouden met toeslagverlening.

Voor de deelnemers die op 31 december 2003 deelnemer in Stichting Pensioenfonds Stork waren en aansluitend de dag daaropvolgend deelnemer zijn geworden in Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland geldt het volgende: Als de toeslag op de achtergebleven pensioenrechten en -aanspraken bij Stichting Pensioenfonds Stork, lager is dan de toeslag op de pensioenrechten en -aanspraken bij Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland, zullen deze achtergebleven pensioenrechten en -aanspraken bij de voorwaardelijke toeslagverlening zoals hierboven omschreven mede in aanmerking genomen worden. De bedoelde pensioenrechten en -aanspraken bij Stichting Pensioenfonds Stork kunnen in dat geval in het betreffende jaar bij bestuursbesluit worden verhoogd met het verschil tussen de door beide fondsen gehanteerde toeslagpercentages. Dit geldt zowel voor actieve deelnemers als voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Deze toeslag wordt opgeteld bij de pensioenrechten of -aanspraken in Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland. Er is voor toekomstige toeslagen geen geld gereserveerd en er wordt ook bij de bepaling van de hoogte van de pensioenpremies geen rekening gehouden met toeslagverlening.

De afgelopen jaren was de toeslagverlening in overeenstemming met het hiervoor gepresenteerde toeslagbeleid.

Verleende toeslagen

2009

Als gevolg van de kredietcrisis was, op basis van de in januari 2009 bekende gegevens, de dekkingsgraad aan het eind van 2008 gedaald naar circa 108%. Op grond hiervan en tegen het licht van de economische ontwikkelingen, heeft het bestuur moeten besluiten om per 1 januari 2009 geen toeslagen toe te kennen.

2010

Het besluit over de toeslagverlening 2010 is genomen begin januari 2010. De geschatte dekkingsgraad eind 2009 bedroeg op dat moment circa 134%. Hierin was echter nog niet de geplande verzwaaring van de grondslagen meegenomen (aanpassing leeftijdsterugstelling). Het uitgangspunt voor de toeslagverlening voor 2010 was dat de dekkingsgraad na de geplande grondslagverzwaaring en na toeslagverlening boven de vereiste dekkingsgraad bleef. Daarmee wordt tevens voldaan aan de dekkingsgraad die in het herstelplan was voorzien. Hierbij is de extra opslag van 4% in verband met de stijging van de levensverwachting, die later bekend werd, nog buiten beschouwing gelaten.

Op basis hiervan is per 1 januari 2010 een toeslag toegekend van 60% van de maatstaf. Voor actieve deelnemers betekende dit een verhoging van de opgebouwde aanspraken met 1,24%. De ingegane pensioenen en opgebouwde aanspraken van de slapers zijn verhoogd met 0,04%. Omdat Stichting Pensioenfonds Stork per 1 januari 2010 geen toeslagen verleende, zijn ook de bij Stichting Pensioenfonds Stork achtergebleven aanspraken met deze percentages verhoogd. Het effect van de toegekende toeslagen op de dekkingsgraad bedraagt 3,4%.

Financiering

De financiering van de basisregeling is gebaseerd op het systeem van doorsneepremie. Het pensioenfonds brengt de jaarlijkse premie door middel van maandelijks voorschotnota's in rekening bij Jacobs Nederland B.V. Aan het eind van het boekjaar wordt een definitieve premienota opgemaakt. De premie voor het basispakket bedraagt volgens de uitvoeringsovereenkomst maximaal 29% van de som van de pensioengrondslagen. De afspraken over de premiehoogte en wijze van afdracht zijn vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst, die in werking is getreden op 1 januari 2008.

Feitelijke premie

Voor het verslagjaar 2009 gold voor het basispakket een totaalpremie voor de werkgever en werknemers samen van 25% van de som van de pensioengrondslagen. De totale premie 2009 bedroeg € 11.687.000.

Aanvullende pensioenrekening (APR regeling)

De premies van de APR-regeling worden belegd bij Robeco. De totale premie 2009 bedroeg € 2.390.000.

Kostendekkende premie

Op grond van de Pensioenwet rapporteren wij ook de zogenaamde kostendekkende premie. Deze bedraagt over 2009 € 10.598.098.

De feitelijke premie is hoger dan de kostendekkende premie.

Verslag van de vermogensbeheerder

BELEGGINGSBELEID

Terugblik economie en financiële markten

2009: Het jaar van herstel

Nadat de financiële wereld in 2008 op haar grondvesten schudde, werd 2009 het jaar van herstel. In eerste instantie werd de trend uit 2008 doorgezet. Aanhoudende problemen in de financiële sector en de vrije val waarin de wereldwijde economische groei was geraakt, bleven het beeld op de financiële markten bepalen. Zakelijke waarden zoals aandelen, beursgenoteerd onroerend goed en grondstoffen, leverden in de eerste maanden van 2009 wederom vele procenten aan waarde in. Het herstel dat inzette na het 1e kwartaal werd voornamelijk gedreven door het ruime monetaire beleid, noodkredieten aan banken en ondersteunende maatregelen die overheden namen. Ook onconventionele maatregelen zoals het opkopen van effecten om het financiële systeem aan de gang te houden werden niet geschuwd. Uiteindelijk bleken de maatregelen voldoende om herstel in de markten te bewerkstelligen en nam het risico op een systeemcrisis af.

Het herstel was vooral zichtbaar op de aandelenmarkten en de kredietmarkten. In eerste instantie werd gevreesd dat de verbeteringen tijdelijk zouden zijn, echter, het economisch herstel zette zich gedurende de rest van 2009 door. Investerings in infrastructuur en vastgoed, die in 2008 minder waren geraakt door de kredietcrisis stegen in 2009.

Als gevolg van de overheidsstimulansen, garantstellingen voor banken, nationalisaties en cyclische terugval, zijn de overheidstekorten fors gestegen. In de eerste maanden van het jaar leidde de vlucht naar veilige staatsobligaties nog tot een forse daling van de kapitaalmarktrente. Maar als gevolg van de behoorlijke verslechtering van de overheidsfinanciën, kan de kredietwaardigheid van het betreffende land in het geding komen. Dit bleek toen eind 2009 het emiraat Dubai in de problemen kwam en gered moest worden door Abu Dhabi. In Europa werd de kredietwaardigheid van Griekenland verlaagd door kredietbeoordelinginstanties. Als gevolg van deze ontwikkelingen steeg de kapitaalmarktrente eind 2009.

Gevoerd beleid

Door de waardedaling in 2008 is het belang in zakelijke waarden in de beleggingsportefeuille flink gedaald. Conform het beleid is de portefeuille eind 1e kwartaal gerebalanced waarbij de gewichten van de vermogenscategorieën zijn teruggebracht naar de strategische gewichten. Dit hield in dat zakelijke waarden werden gekocht ten laste van vastrentende waarden. Mede daardoor liet de vermogensbeheerportefeuille over geheel 2009 een sterke waardestijging zien. Het prudente beheer en de juiste keuzes van de vermogensbeheerder wisten nog een extra 0,25% aan de waardestijging toe te voegen.

In 2009 is ook aandacht besteed aan de portefeuille voor de beperking van het renterisico. Deze was gedurende 2008 sterk in waarde toegenomen en de turbulentie op de financiële markten maakten het ook noodzakelijk dit beleid en de uitvoering daarvan nauwlettend te volgen. Het beleid is op hoofdlijnen gehandhaafd. Aangezien de kapitaalmarktrente in 2009 per saldo is gestegen is de rentehedge portefeuille in waarde afgenomen.

Binnen het fonds is gesproken over de kwetsbaarheid van het fonds ten aanzien van inflatie. Als de inflatie sterk oploopt zal de koopkracht van de uitgekeerde pensioenen afnemen. Het fonds heeft besloten om het

strategisch beleid van het fonds, inclusief deze kwetsbaarheid, nader te onderzoeken in een Asset & Liability Management studie. Deze is in 2009 is gestart en zal naar verwachting in 2010 worden afgerond.

Portefeuillewaarde

De waarde van de portefeuille en de verdeling van het vermogen over de verschillende beleggingscategorieën aan het einde van het jaar ten opzichte van de situatie aan het begin van het jaar wordt weergegeven in onderstaande tabel:

(bedragen in miljoenen euro's)	2009		2008	
	bedrag	percentage	bedrag	percentage
Aandelen	23,8	36%	12,0	25%
Vastrentende waarden	37,9	58%	31,9	67%
Overige beleggingen	0,9	1%	0,9	2%
Onroerend Goed	1,7	3%	1,9	4%
Liquide middelen	1,3	2%	0,8	2%
Totaal	65,6	100%	47,5	100%
Inclusief rentehedge	67,7		49,1	

Rendementen

Onderstaande tabel geeft de performance weer uitgesplitst naar de verschillende categorieën waarin voor het pensioenfonds wordt belegd.

	2009 Portefeuille	2009 Benchmark
Aandelen	35,9%	33,3%
Vastrentende waarden	10,0%	10,7%
Alternatieve beleggingen	-3,4%	3,8%
Direct vastgoed	-5,3%	-0,2%
Indirect vastgoed	0,4%	28,8%
Liquide middelen		
Totaal	18,6%	18,4%
Inclusief rentehedge	15,5%	15,3%

Aansluiting met de jaarrekening

In bovenstaande tabel wordt een voor vermogensbeheer gebruikelijke rubricering gehanteerd die echter afwijkt van die in de jaarrekening. De aansluiting is als volgt:

- de post Alternatieve beleggingen bestaat uit de beleggingen in infrastructuur, private equity, commodities en overige alternatieve beleggingen. In de jaarrekening worden deze gerubriceerd onder Overige beleggingen en Aandelen,
- de post Liquide middelen bestaat uit banksaldi en beleggingen in een geldmarktfonds, deze laatste is in de jaarrekening terug te vinden onder Overige beleggingen, en
- de post waarde hedge bestaat, naast de waarde van de valutahedge, uit het totaal van renteproducten zoals swaps en swaptions die ten behoeve van de rentehedge worden aangehouden. In de jaarrekening worden deze gerubriceerd onder derivaten en overige schulden.

Tactische Asset Allocatie

De beleggingsportefeuille omvatte aan het begin van het jaar een beperkte overweging op aandelen ten koste van vastrentende waarden. Echter, door de aanhoudende problemen in de financiële sector en de aanhoudende 'deleveraging' druk (o.a. gedwongen verkopen), werd besloten de overweging in aandelen terug te draaien en een neutrale positie in te nemen medio januari. Nadat de aandelenmarkten waren gestabiliseerd, werd besloten om wederom aandelen te overwegen ten opzichte van vastrentende waarden. Deze overweging in aandelen is gedurende het derde en vierde kwartaal opgebouwd en tot het einde van het jaar gehandhaafd. Per saldo heeft het TAA beleid een licht positieve bijdrage geleverd aan het totaalresultaat.

Vastrentende waarden

De markt voor vastrentende waarden kenmerkte zich in 2009 door een ongekende volatiliteit. Tot het einde van het eerste kwartaal werden risicovolle beleggingen verkocht. Beleggers vluchtten massaal in staatsobligaties met een voorkeur voor Duitse staatsobligaties. Door betere economische vooruitzichten vanaf maart draaide dit en werden beleggingen in staatsobligaties verruild voor bedrijfsleningen. Deze verschuiving heeft ook in de portefeuille plaatsgevonden, waardoor vanaf het eerste kwartaal de beleggingsportefeuille heeft geprofiteerd van het ongekende resultaat van deze bedrijfsleningen. De portefeuille sloot het jaar af met een positief rendement, maar dat lager was dan het benchmarkrendement. Alle sectoren droegen hieraan bij, maar de financiële sector het meeste.

De beleggingen met een lage kwaliteit (High Yield obligaties) lieten over het jaar een zeer sterk positief rendement zien.

Het rendement van de portefeuille bleef ten opzichte van de benchmark echter wel sterk achter. Redenen voor het achterblijven bij deze benchmark waren onderwogen posities in de financiële sector en onderwogen posities in obligaties met de laagste kwaliteit. In 2008 was het effect van deze posities nog positief, maar tijdens het herstel was het tegenovergestelde effect te zien.

Aandelen

De aandelenmarkten zette in het eerste kwartaal de negatieve trend van 2008 door en leverden nog eens 20% in. Begin 2009 bestond nog het beeld dat de wereldeconomie zich in een recessie bevond. Zowel consumenten als ondernemingen waren terughoudend in hun bestedingen en dit resulteerde in een sterke daling van vooral industriële orders. Hierdoor daalden ook de winstverwachtingen van ondernemingen. Daarnaast hielden de problemen in de financiële sector aan. Na het eerste kwartaal trokken de aandelenmarkten echter aan waardoor geheel 2009 werd afgesloten met een stevige winst.

Kwalitatief sterke bedrijven met goede balansen en hoge marges wisten de beste rendementen te halen in 2009. Doordat de beleggingsportefeuille vooral op deze bedrijven was gericht lieten de Europese als de Amerikaanse aandelenportefeuille een sterke performance zien van 35%. Door de beleidskeuzes en de aandelenselectie heeft de vermogensbeheerder een positieve bijdrage geleverd aan het behaalde resultaat van ruim 2%.

Alternatieve categorieën

In 2008 hadden de investeringen in infrastructuur minder te leiden onder de kredietcrisis. Zoals te verwachten is vervolgens minder geprofiteerd van het snelle herstel van zakelijke waarden in 2009. Deze beleggingen zijn voor een lange termijn aangegaan en kunnen op korte termijn grote fluctuaties laten zien ten opzichte van de benchmark. Ook in 2009 was dat het geval waardoor het resultaat van de beleggingsportefeuille dit jaar een negatief rendement haalde.

De infrastructuurportefeuille kende wederom een jaar met een laag investeringstempo. Dit werd veroorzaakt door slechte beschikbaarheid van financiering. Infrastructuur beleggingen hebben over het

algemeen een defensief karakter. Infrastructuur kent echter ook sectoren waarvan de opbrengsten sterk gerelateerd zijn aan vraag van gebruikers, zoals havens en luchthavens. Vooral deze investeringen daalden gedurende 2009 in waarde. Investerings in bijvoorbeeld nutsbedrijven keerden juist de eerste opbrengsten uit.

Vastgoed

Ook de vastgoedportefeuille kreeg te maken met waardedalingen. Gekoppeld aan het moeilijker en daardoor kunnen verkrijgen van vreemd vermogen financiering resulteerde dat in een aanzienlijke waardedaling van ruim 5%.

Hedgeportefeuilles

Rentehedge – beleid en uitvoering

Het fonds heeft gedurende 2009 het beleid voortgezet om het renterisico te verminderen. Beleggingen en pensioenverplichtingen zijn namelijk niet in dezelfde mate gevoelig voor rentebewegingen. Daardoor kan de dekkinggraad sterk meebewegen met rentebewegingen en loopt het fonds een groter risico om in een dekkingstekort te komen. Dit renterisico kan worden verkleind door de rentegevoeligheid van de beleggingen meer in overeenstemming te brengen met de looptijd van de verplichtingen. Het fonds heeft in 2009 het beleid gehandhaafd om het renterisico te verkleinen door 50% af te dekken van het verschil in rentegevoeligheid tussen de pensioenverplichtingen en de vastrentende waarden portefeuille. Dit is doorgevoerd via een beleggingsfonds dat wordt beheerd door Syntrus Achmea.

Rentehedge - resultaat

In het jaar 2009 is de kapitaalmarktrente gestegen. De waarde van de verplichtingen is daardoor afgenomen met een positief effect op de dekkinggraad. Ook de rentehedge is in waarde afgenomen wat het positieve effect op de dekkinggraad heeft beperkt. In totaal heeft de rentehedge een negatief effect op het rendement gehad van 3%.

Vooruitzichten

De verwachting voor de wereldwijde economische groei in 2010 is positief. Er wordt ongeveer 4% wereldwijde economische groei verwacht vooral gedreven door voorraadherstel. De hoogste groeicijfers zullen, net als in 2009, in de opkomende markten te vinden zijn. Vooral de verwachtingen voor China en India zijn positief. China laat weer hoge groeicijfers noteren mede door de grote overheidsstimulansen. De 4% wereldwijde economische groei is lager dan voor de crisis vooral door de achterblijvende groei in Westerse landen. In de opkomende markten lijkt daarnaast ook een herverdeling van groei plaats te vinden. Deze verschuift langzaam van een exportgedreven naar een meer binnenlandse vraag gedreven groei. Tevens wordt het belang van deze economieën op het wereldtoneel wordt steeds groter. Zo worden bijvoorbeeld nu in China meer auto's op jaarbasis verkocht dan in de Verenigde Staten.

In de Westerse wereld wordt een beperkt economisch herstel verwacht. Gemiddeld genomen is het herstel na een financiële crisis gematigd ondanks dat de eerste opleving vrij krachtig is. Historisch gezien is dit een normaal beeld. Daarnaast zal het herstelproces volatiel en instabiel zijn. Per saldo hebben de huishoudens in vooral de Angelsaksische landen nog hoge schulden welke een solide herstel van de bestedingen belemmert de komende jaren. Huishoudens willen zij niet meer schuld aangaan. Daarnaast zijn banken nog zeer terughoudend met het uitlenen van geld aangezien er nog afschrijvingen aan zitten te komen. Dit is met name bepalend voor Europa waar bedrijven sterker leunen op de financiële sector voor financiering in plaats van de bedrijfsobligatiemarkt. Naar verwachting zal de invloed van banken afnemen en zullen bedrijven een groter beroep op de kapitaalmarkt gaan doen.

De inflatie zal naar verwachting laag blijven. Er is momenteel sprake van een enorme overcapaciteit en door de hoge werkloosheid is looninflatie geen bedreiging. Desondanks verwacht een aantal analisten een fors hogere inflatie op de middellange termijn.

Voor de middellange termijn zal veel afhangen van het beleid van centrale banken en overheden. Hier lijkt de weg van de minste weerstand overstimulering te zijn met mogelijk inflatoire effecten tot gevolg. Dit risico lijkt wel groter in de Verenigde Staten dan in Europa. De Federal Reserve (Fed) zal er alles aandoen om een schuld/deflatie spiraal te voorkomen terwijl de Europese Centrale Bank (ECB) veel meer gericht is op het bestrijden van inflatie. De maatregelen welke centrale banken hebben genomen zijn ongekend. Zo is de liquiditeitscreatie door centrale banken enorm geweest. Uiteindelijk zorgden de maatregelen voor stabilisatie op de financiële markten. Op enig moment dient hier echter een eind aan gemaakt te worden om de inflatieverwachtingen in toom te houden. Dit is het cruciale thema in 2010.

Hierbij is niet alleen vormt de korte beleidsrente risico, maar geldt dit ook voor de andere ondersteunende maatregelen. Zo zijn er diverse programma's, zoals het opkopen van effecten en het verstrekken van noodleningen. Deze maatregelen worden al langzaam maar zeker teruggedraaid of stilgezet. Zo lopen een aantal liquiditeitsverschaffende programma's aan banken af en deze worden deze niet verlengd. Daarnaast hebben centrale banken aangekondigd voor een bepaald bedrag aan effecten op te kopen. Deze zijn voor een groot gedeelte voltooid. Uiteindelijk is de verwachting dat centrale banken eerder te voorzichtig zijn dan te agressief met verkrappen.

Diverse overheden zullen fors moeten bezuinigen en de vraag is of dit politiek haalbaar is. Uiteindelijk zullen de financiële markten de overheden dwingen orde op zaken te stellen. Er zal een hogere vergoeding geëist worden op de staatsobligaties en/of het vertrouwen in de betreffende valuta gaat verloren. Eind 2009 werd de kredietwaardigheid van Griekenland verlaagd. Hierdoor liep de effectieve rente op Griekse staatsobligaties fors op. Vervolgens heeft de Griekse overheid een plan aangekondigd om de overheidsfinanciën weer op orde te brengen. De vraag is hoe de Europese Unie met dergelijke probleemlanden om zal gaan. Officieel mogen de andere lidstaten een probleemland niet te hulp schieten. In de praktijk zal er echter alles aangedaan worden om een werkbare oplossing te vinden. Per saldo is de oplopende overheidsschuld onhoudbaar in sommige landen.

Pensioenfondsen beleggen doorgaans veel in staatsobligaties. Een belangrijk deel van de beschikbare middelen zal de komende jaren nog steeds richting de kernlanden (Nederland, Duitsland, Frankrijk) stromen. De huidige ontwikkeling op het gebied van staatsobligaties doet vooral denken aan de jaren tachtig en negentig, vóór de introductie van de Euro. Beleggers zijn zich bewust geworden van de onderlinge economische verschillen en de structurele problemen van een aantal landen. Vooral nog zitten de grootste risico's in Oost Europa, de zuidelijke Europese landen, Ierland en het Verenigd Koninkrijk. Ook in de Verenigde Staten en Japan begint de situatie nijpender te worden. Beleggers willen deze risico's vertaald zien in de renteopslag.

Verantwoord beleggen

De aandelenbeleggingen van het fonds vinden uitsluitend plaats via aandelenbeleggingsfondsen en/of –pools. Een gedeelte van de aandelenportefeuille wordt belegd in door Syntrus Achmea Vermogensbeheer beheerde aandelenpools, die een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid voeren. Als uitgangspunt hanteren deze pools de principes van de Global Compact van de Verenigde Naties. Deze tien principes zijn gerelateerd aan de mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anticorruptie. Zij vinden hun oorsprong in internationaal breed geaccepteerde verdragen zoals de Universele Verklaring voor de Rechten van de

Mens en de conventies van de International Labour Organisation. Het beleid bestaat uit:

- uitsluiten van controversiële wapens
- engagement en aangaan van dialoog met ondernemingen, en
- corporate governance en stemmen op aandeelhoudersvergaderingen.

Verantwoord beleggen Aanvullende pensioenrekening (APR)

De beleggingen in de APR worden beheerd door Robeco. In de visie van Robeco leiden goed ondernemingsbestuur en verantwoord ondernemen tot betere risico-rendementsverhoudingen. Dit wordt bereikt door de integratie van factoren op het gebied van milieu, maatschappij en ondernemingsbestuur in de beleggingsanalyse en het beslisproces van de Robeco-producten. De introductie van *enhanced engagement* en een uitsluitingsbeleid horen ook bij verantwoord beleggen. *Enhanced engagement* houdt in dat Robeco actieve dialogen aangaat met bedrijven. Robeco volgt daarbij algemeen aanvaarde internationale gedragscodes die ondertekend of geratificeerd zijn door de Nederlandse regering. Bedrijven die niet in overeenstemming met deze algemeen aanvaarde codes opereren, kunnen op een uitsluitingslijst worden geplaatst die van toepassing is voor alle Robeco-fondsen.

Financiële positie van het fonds

De certificerend actuaaris heeft verklaard dat de vermogenspositie van het pensioenfonds naar zijn mening voldoende is, vanwege het reserveoverschot.

Analyse van het resultaat

De samenstelling van het resultaat over 2009 en 2008 en de wijzigingen daarin blijken uit het volgende overzicht

(in duizenden euro's):

	2009		2008
Wijziging rentetermijnstructuur	3.366	-	10.067
Beleggingsopbrengsten	6.925	-	5.522
Bijdragen	2.676		4.663
Risicoherverzekering	- 135	-	135
Kosten	- 90	-	134
Sterfte	254		1.075
Arbeidsongeschiktheid	805		690
Toeslagverlening	-	-	991
Aanpassing actuariële grondslagen	- 5.710		-
Aanwending kapitaal bij pensionering	- 65		56
Andere oorzaken	103	-	357
Resultaat boekjaar	8.129	-	10.722

Wijziging rentetermijnstructuur

Dit is de mutatie van de technische voorzieningen die volgt uit het toepassen van de rentetermijnstructuur ultimo boekjaar. De rente is hoger dan ultimo vorig boekjaar, waardoor er een winst ontstaat.

Beleggingsopbrengsten

De beleggingsopbrengsten zijn gestegen ten opzichte van vorig boekjaar en de technisch benodigde intrest is gebaseerd op éénjaarsrente 2,544%. Per saldo een positief resultaat.

Bijdragen

Het resultaat op bijdragen is het verschil tussen aan de ene kant de bijdragen zoals deze van de werkgevers en werknemers in het boekjaar worden ontvangen en aan de andere kant het voor de tijdsevenredige opbouw van de pensioenaanspraken benodigde bedrag. Het bestuur heeft bepaald dat voor 2009 de doorsneepremie 25% van de pensioengrondslag bedraagt (2008: 25%).

Risicoherverzekering

Vaste premie voor de stop-loss verzekering in verband met overlijdensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico.

Kosten

De werkelijke uitvoeringskosten (excl. stop loss premie) bedroegen 566 in het boekjaar. Voor uitvoeringskosten kwam 468 beschikbaar uit de ontvangen premie en 8 in verband met verrichte uitkeringen. Per saldo een verlies ad 90.

Sterfte

Het sterfteresultaat leidde in het boekjaar tot een winst voor het pensioenfonds. Dit werd met name veroorzaakt door het overlijdensrisico. Er gingen minder nabestaandenpensioenen in, dan waar op grond van de overlevingstafels op was gerekend.

Arbeidsongeschiktheid

Het resultaat op arbeidsongeschiktheid wordt verklaard door de vrijval uit de IBNR-reserves voor premievrijstelling en arbeidsongeschiktheidspensioen.

Toeslagverlening

Per 1 januari 2009 is geen toeslag verleend.

Aanpassing actuariële grondslagen

Betreft de overgang per 31-12-2009 naar een leeftijdsterugstelling van 3 jaar en wijziging van de bepaling van de IBNR. Dit gaf een negatief resultaat van -3.513

Daarnaast is de aanpassing van de overlevingstafels hieronder verantwoord (-2.197).

Aanwending kapitaal bij pensionering

Betreft het resultaat tussen vrijval van kapitaal uit de bijspaarregeling en toevoeging aan de voorziening (-65).

Andere oorzaken

Hieronder is opgenomen de winst op waardeoverdrachten van 103 en een aantal andere oorzaken die per saldo geen resultaat opleverden.

Risicoparagraaf

Het Financieel Toetsingskader ("FTK") voor pensioenfondsen is een onderdeel van de Pensioenwet. De regelgeving van het FTK werkt de economische risico's voor pensioenfondsen verbonden aan onder meer aandelen, valuta's en rente uit. Het vertaalt deze naar vereiste reserveposities en dekkingsgraden. Hiermee worden pensioenfondsen gedwongen te overwegen welk totaal risiconiveau ze kunnen of willen accepteren. Het pensioenfonds zet, binnen de kaders van het geformuleerde risicobeleid, in op

maximalisatie van het rendement op het vermogen. Bij de analyses en afwegingen wordt het pensioenfonds geadviseerd door Syntrus Achmea Vermogensbeheer.

Renterisico

Renterisico is het risico dat een rentebeweging de financiële situatie van het pensioenfonds negatief beïnvloedt. Dit risico bestaat doordat beleggingen en verplichtingen niet in dezelfde mate gevoelig zijn voor rentebewegingen. Het renterisico neemt af naarmate de looptijd van de beleggingen meer overeenkomt met de looptijd van de verplichtingen. In 2009 heeft het pensioenfonds zijn afdekkingsstrategie - gericht op het beperken van het renterisico tot 50% van de pensioenverplichtingen - voortgezet. Het verkleinen van het renterisico leidt tot een lagere vereiste dekkingsgraad voor het fonds, dan het geval zou zijn geweest zonder beperking van het renterisico.

Inflatierisico

Inflatierisico is het risico dat inflatie de waarde van de beleggingen aantast in termen van koopkracht. Het inflatierisico kan worden verkleind door meer inflatiegevoelige beleggingen in de portefeuille op te nemen. Keerzijde daarvan is dat zulke inflatiegevoelige beleggingen de kans kunnen vergroten dat het fonds niet aan haar nominale pensioenverplichtingen kan voldoen. In 2009 is een ALM gestart waar ook dit beleidsonderdeel wordt onderzocht.

Aandelen- en onroerend goed risico

Dit is voornamelijk het koersrisico van beleggingen in de verschillende onroerend goed- en aandelenmarkten. Door dit risico te lopen wordt op de lange termijn naar verwachting een extra rendement gehaald dat het fonds gebruikt om aan haar doelstellingen te voldoen. Dit risico wordt beheerst doordat in de uitvoering wordt gezorgd voor een goede selectie van aandelen en spreiding over regio's en sectoren. Met het risico dat uiteindelijk overblijft wordt rekening gehouden in de ALM-studie.

Tegenpartij-/kredietrisico

Het risico dat de tegenpartij niet (meer) aan zijn verplichtingen kan voldoen, bijvoorbeeld door liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen. Om dit risico te beheersen worden de tegenpartijen nauwgezet geselecteerd. Daarnaast worden transacties over meerdere aanbieders gespreid en wordt in sommige gevallen onderpand geëist.

Liquiditeitsrisico

Het risico dat een belegging niet tijdig tegen een redelijke prijs kan worden geliquideerd. Ook dit risico wordt beheerst doordat de vermogensbeheerder de beleggingsportefeuille op zo een manier opzet dat het naar verwachting aan de liquiditeitsbehoefte van het fonds kan voldoen. Daarom is bijvoorbeeld een groot deel van de portefeuille belegd in effecten die worden verhandeld op openbare, gereguleerde markten. Ook zijn eisen gesteld aan de minimale marktkapitalisatie van effecten.

Operationele risico's

Het fonds beheerst operationele risico's zoveel mogelijk door eisen te stellen aan haar dienstverleners. Daarbij kan worden gedacht aan regels voor procuratie, functiescheiding, 'chinese walls', enzovoort.

Actuariële risico's

Door het fonds worden de zogenaamde prognosetafels AG 2005-2050 gehanteerd. In deze tafels is de sterftetrend verdisconteerd. In 2009 is, vooruitlopend op het beschikbaar komen van nieuwe AG-

prognosetafels, een reservering opgenomen in de voorziening ter grootte van 4%.

Overige relevante actuariële risico's zijn het overlijdens- en het arbeidsongeschiktheidsrisico. Deze zijn via een stop loss dekking herverzekerd.

Toekomstparagraaf

In 2010 zal de ALM-studie worden afgerond. De resultaten hiervan zijn de input voor het beleggingsbeleid. Via het proces van portefeuilleconstructie zal het vermogensbeheer nader worden ingevuld, waarbij nadrukkelijk rekening wordt gehouden met verschillende mate van afdekking van renterisico. Ook zal de totale risicoanalyse worden afgerond. Afhankelijk van de resultaten hiervan bekijkt het bestuur of verdere beheersmaatregelen nodig zijn. Voor wat betreft de aanvullende pensioenrekening zullen in 2010 de nieuwe adviesmixen worden ingevoerd. Hiermee streeft het bestuur een verdere invulling van de zorgplicht na, door een betere invulling van het life-cycle beginsel.

Tevens zullen in 2010 de gevolgen van de verwachte zwaardere AG-prognosetafels worden verwerkt.

Leiden, 18 juni 2010

Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland

Het bestuur

F. Jaarrekening

BALANS PER 31 DECEMBER 2009

na bestemming saldo van baten en lasten
(in duizenden euro's)

Activa

	2009	2008
1. Beleggingen voor risico pensioenfonds	67.742	49.046
2. Beleggingen voor risico deelnemers	17.224	13.462
3. Vorderingen en overlopende activa	977	153
4. Liquide middelen	1.150	1.024
	87.093	63.685

Passiva

	2009	2008
5. Reserves	12.217	4.088
6. Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds	57.120	45.757
7. Voorzieningen voor risico deelnemers	17.224	13.462
8. Overige schulden en overlopende passiva	532	378
	87.093	63.685

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2009

(in duizenden euro's)

		2009		2008	
9.	Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	11.687		11.629	
10.	Premiebijdragen risico deelnemers	2.390		2.339	
11.	Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	8.262	-	4.050	
12.	Beleggingsresultaten risico deelnemers	2.062	-	2.603	
13.	Saldo waardeoverdrachten voor risico pensioenfonds	674		3.238	
14.	Saldo waardeoverdrachten voor risico deelnemers	-	690	-	528
15.	Pensioenuitkeringen	-	430	-	285
16.	Mutatie technische voorziening voor risico pensioenfonds				
	Pensioenopbouw	-	8.543	-	4.532
	Indexering en overige toeslagen	-	-	-	991
	Rentetoevoeging	-	1.337	-	1.473
	Pensioenuitvoeringskosten	-	8	-	6
	Pensioenuitkeringen	-	423	-	291
	Saldo overdrachten van rechten	-	136	-	3.073
	Wijziging marktrente	-	3.366	-	10.067
	Wijziging overige actuariële uitgangspunten	-	5.710	-	16
	Overige wijzigingen	-	294	-	685
		-	11.363	-	20.508
17.	Mutatie voorzieningen voor risico deelnemers	-	3.762	-	786
18.	Uitvoeringskosten	-	701	-	740
		-	-	-	-
	Saldo baten en lasten	8.129		-	10.722
	Bestemming saldo				
	Mutatie reserve algemene risico's	1.082		1.026	
	Mutatie solvabiliteitsreserve	3.252		952	
	Mutatie algemene reserve	3.795	-	12.700	
		8.129	-	10.722	

KASSTROOMOVERZICHT

(in duizenden euro's)

	2009		2008
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten			
Aankopen en verstrekkingen beleggingen	- 27.868	-	27.196
Verkopen en aflossingen beleggingen	16.402		11.367
Beleggingsopbrengsten	136		284
Overige mutaties beleggingen	- 593	-	233
Kosten vermogensbeheer	- 211	-	88
	- 12.134	-	15.866
Kasstroom uit pensioenactiviteiten			
Bijdragen van werkgevers en werknemers	14.077		13.968
Pensioenuitkeringen	- 430	-	285
Saldo waardeoverdrachten	- 16		2.710
Uitvoeringskosten	- 701	-	740
Mutatie vorderingen	- 824	-	63
Mutatie overige schulden	154	-	744
	12.260		14.846
Mutatie liquide middelen	126	-	1.020
Saldo liquide middelen 1 januari	1.024		2.044
Saldo liquide middelen 31 december	1.150		1.024

TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE JAARREKENING

Inleiding

Het doel van Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland, statutair gevestigd te Leiden is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekt het fonds uitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Schattingswijziging

Op basis van nieuwe waarnemingen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in 2006 en 2007 heeft het CBS in december 2008 een nieuwe prognose afgegeven voor de levensverwachting voor 2050. De ontwikkeling van de toekomstige levensverwachting blijkt aanzienlijk beter dan eerder voorzien en daarmee ongunstiger voor de pensioenfonds.

Het Actuarieel Genootschap heeft een gedeelte van de statistieken van het CBS verwerkt tot een nieuwe AG tafel 2003-2008. De resultaten hiervan wijzen uit dat de eerder afgegeven prognoses zijn onderschat. In het kader van de richtlijnen van het Actuarieel Genootschap dient met deze ontwikkelingen rekening te worden gehouden. De herziene AG-prognose tafels zijn nog niet beschikbaar; deze worden in de loop van 2010 verwacht.

Vooruitlopend op het beschikbaar komen, het beoordelen en het toepassen van die nieuwe AG-prognosetafels is ultimo 2009 een reservering in de voorziening opgenomen ter grootte van 4% (€ 2.196.935) van de technische voorziening.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's.

Beleggingen en pensioenverplichtingen zijn gewaardeerd op actuele waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd op actuele waarde, tenzij anders is vermeld. Voor zover noodzakelijk, wordt op activa een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Waar nodig zijn de cijfers van voorgaande jaren aangepast om de vergelijkbaarheid te bevorderen.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening

alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Verwerking van activa en passiva

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economische potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties".

Saldering

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar de rapporteringsvaluta euro tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

De koersen van de belangrijkste valuta zijn:

	31 dec. 2009	31 dec. 2008
GBP	0,89	0,97
CHF	1,48	1,48
USD	1,43	1,39

Beleggingen

Algemeen

In overeenstemming met de Pensioenwet worden beleggingen gewaardeerd op actuele waarde. Slechts indien de actuele waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Participaties in beleggingsinstellingen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen van dat soort beleggingen.

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. Niet-beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde welke is bepaald op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de marktwaarde. Gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten worden ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de marktwaarde. Gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten worden ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Indien vastrentende waarden of participaties in beleggingsinstellingen niet-beursgenoteerd zijn, vindt waardebepaling plaats op basis van de geschatte toekomstige nettokasstromen (rente en aflossingen) die uit de beleggingen zullen voortvloeien, contant gemaakt tegen de geldende marktrente en rekening houden met het risicoprofiel en de looptijd.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen.

Beleggingen voor risico deelnemers

De grondslagen voor de waardering van de beleggingen voor risico deelnemers zijn gelijk aan die voor de beleggingen die voor rekening van het fonds worden aangehouden.

Vorderingen en overlopende activa

Voor zover noodzakelijk is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Reserves

Sinds 1 januari 2008 is de totale reserve onderverdeeld in reserve algemene risico's, solvabiliteitsreserve en algemene reserve.

Reserve algemene risico's

De hoogte van de reserve algemene risico's is minimaal gelijk aan nul en maximaal gelijk aan de grens die in het Financieel Toetsingskader is gesteld voor het Minimaal Vereist Eigen Vermogen.

Solvabiliteitsreserve

In de jaarrekening wordt aansluiting gezocht bij de uitkomsten van de toereikendheidstoets. De hoogte van de solvabiliteitsreserve is minimaal gelijk aan nul en maximaal gelijk aan de grens die in het Financieel Toetsingskader is gesteld voor het Vereist Eigen Vermogen verminderd met de reserve algemene risico's.

Algemene reserve

Deze reserve dient ter opvang van mutaties in de solvabiliteitsreserve, voor financiering van toeslagen en het dekken van andere algemene risico's. De hoogte van de algemene reserve kan negatief zijn, indien het Vereist Eigen Vermogen niet aanwezig is.

Jaarlijks wordt, nadat de voorziening pensioenverplichtingen en alle overige technische voorzieningen en de reserve algemene risico's en de solvabiliteitsreserve op een voldoende peil zijn gebracht, het resultaat van het fonds ten gunste dan wel ten laste van de algemene reserve gebracht

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen is gelijk aan de contante waarde van de aan achterliggende jaren toe te rekenen pensioenaanspraken inclusief de door het bestuur toegekende verhogingen. Voor de arbeidsongeschikte deelnemers wordt de contante waarde van de toekomstige pensioenopbouw in de voorziening pensioenverplichtingen opgenomen.

De contante waarde is berekend op basis van navolgende actuariële grondslagen.

Rekenrente:

De rekenrente wordt bepaald conform de rentetermijnstructuur, zoals gepubliceerd door DNB.

Overlevingsgrondslagen:

Mannen

De sterftekansen voor de mannen zijn ontleend aan de AG prognosetafel 2005-2050, starttafel 2007-2012, rekening houdend met ervaringssterfte door toepassing van 3 jaar leeftijdsverlaging voor ingangsdatum en 3 jaar leeftijdsverlaging na ingangsdatum.

Vrouwen

De sterftekansen voor de vrouwen zijn ontleend aan de AG prognosetafel 2005-2050, starttafel 2007-2012, rekening houdend met ervaringssterfte door toepassing van 1 jaar leeftijdsverlaging voor ingangsdatum en 1 jaar leeftijdsverlaging na ingangsdatum.

Verzwarende grondslagen

Vooruitlopend op het beschikbaar komen, het beoordelen en toepassen van de nieuwe AG-prognose tafels is ultimo 2009 een reservering in de voorziening opgenomen ter grootte van 4,0% van de technische voorziening.

Kinderen

De sterftekansen van de kinderen die een wezenpensioen krijgen uitgekeerd, zijn verwaarloosd.

Gehuwdheid of partnerschap:

Bij de berekening voor het nabestaandenpensioen is het onbepaalde man/vrouw systeem gehanteerd met partnerfrequenties volgens een naar mannen en vrouwen gesplitste partnerfrequentietabel.

Kosten:

Voor toekomstige excassokosten wordt een voorziening gevormd van 2% van de netto voorziening pensioenverplichtingen.

Arbeidsongeschiktheid:

De herverzekeraar vraagt een opslag van 4,8% van de netto premie voor de verzekering van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. De in de premie opgenomen opslag voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid wordt gereserveerd in een IBNR-voorziening omdat in de praktijk vaak blijkt dat de schadegevallen niet direct gemeld worden, maar pas na het verstrijken van de wachttijd bij ingang van de uitkering bekend zijn.

Voorziening voor rekening en risico deelnemers

De deelnemer heeft de mogelijkheid om een aanvullende pensioenrekening (APR) te openen, waarvan het saldo wordt aangewend voor de aankoop van extra pensioenaanspraken. Door de deelnemer kunnen maandelijks en/of incidenteel bedragen op de deze rekening gestort worden. Voor zover sprake is van maandelijks stortingen zal hierop een bijdrage van de werkgever worden verstrekt. APR-stortingen zijn slechts mogelijk voor zover de fiscale regels zich niet hiertegen verzetten.

Tot 1 januari 2006 kon de deelnemer ook een prepensioenkapitaal opbouwen dat inging vanaf de gekozen of standaardprepensioendatum tot en met de pensioendatum. Per 1 januari 2006 is de fiscale facilitatie van het prepensioen vervallen

De waardering van de voorziening voor rekening en risico deelnemers wordt bepaald door de waardering van de tegenover deze voorziening aangehouden beleggingen.

Resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld worden baten en lasten verwerkt in het resultaat van het jaar, waarop zij betrekking hebben.

Beleggingen

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt verstaan alle aan het boekjaar toe te rekenen inkomsten uit beleggingen, zijnde dividend van aandelen en de aan het boekjaar toe te rekenen rentebedragen van obligaties, leningen op schuldbekentenis en liquide middelen.

Onder indirecte beleggingsopbrengsten wordt verstaan de verandering in de waarde van beleggingen.

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies en valutaverschillen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de indirecte methode opgesteld. Er is onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit beleggingsactiviteiten en pensioenactiviteiten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2009

(in duizenden euro's)

1. Beleggingen

	Vastgoed aandelen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand 1 januari 2008	892	12.657	22.162	2.079	1.257	39.047
Aankopen/verstrekkingen	3.598	7.452	13.338	281	182	24.851
Verkopen/aflossingen	- 2.192	- 1.235	- 7.192	- 220	-	- 10.839
Overige mutaties	-	-	2.079	- 2.077	231	233
Herwaardering	- 402	- 6.921	1.476	1.547	54	- 4.246
Stand 31 december 2008	1.896	11.953	31.863	1.610	1.724	49.046
Aankopen/verstrekkingen	-	5.804	18.878	742	54	25.478
Verkopen/aflossingen	-	-51	-14.779	-868	-14	-15.712
Overige mutaties	-	-	-438	530	501	593
Herwaardering	-181	6.143	2.332	126	-83	8.337
Stand 31 december 2009	1.715	23.849	37.856	2.140	2.182	67.742

Ingevolge de met NV Interpolis BTL gesloten verzekeringsovereenkomst berust het juridisch eigendom van de beleggingen bij de verzekeraar.

Actuele waarde

Schattingen en oordelen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van het fonds nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde.

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het fonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Echter, bepaalde financiële instrumenten, zoals bijvoorbeeld derivaten zijn gewaardeerd door middel van gebruikmaking van waarderingsmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten. Op basis van de boekwaarde kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

	(directe en afgeleide) marktnoteringen	Waarderingsmodellen en -technieken	Totaal 31-12-2009
Vastgoed	1.715	-	1.715
Aandelen	23.849	-	23.849
Vastrentende waarden	37.856	-	37.856
Derivaten	-	2.140	2.140
Overige beleggingen	-	2.182	2.182
	63.420	4.322	67.742

	(directe en afgeleide) marktnoteringen	Waarderingsmodellen en -technieken	Totaal 31-12-2008
Vastgoed	1.896	-	1.896
Aandelen	11.953	-	11.953
Vastrentende waarden	31.863	-	31.863
Derivaten	-	1.610	1.610
Overige beleggingen	825	899	1.724
	46.537	2.509	49.046

Vastgoed

De vastgoedportefeuille bestaat ultimo 2009 uit niet-beursgenoteerde (ultimo 2008: idem) participaties in beleggingsfondsen

Aandelen

Specificatie aandelenportefeuille naar sectoren	31-12-2009	In %	31-12-2008	In %
Beleggingsinstelling	2.293	9,6	-	-
Financiële instellingen	4.794	20,1	2.906	24,3
Nijverheid en industrie	5.943	24,9	3.041	25,5
Handel	4.159	17,4	2.189	18,3
Overige dienstverlening	5.399	22,6	2.932	24,5
Diversen	1.261	5,4	885	7,4
Totaal	23.849	100,0	11.953	100,0

Specificatie aandelenportefeuille naar regio	31-12-2009	In %	31-12-2008	In %
Nederland	1.694	7,1	775	6,5
Buitenland (binnen EU)	14.031	58,8	7.076	59,2
Buitenland (buiten EU)	8.124	34,1	4.102	34,3
Totaal	23.849	100,0	11.953	100,0

Het fonds belegt in beursgenoteerde aandelen beleggingsfondsen. Per balansdatum zijn geen aandelen uitgeleend.

Vastrentende waarden

Specificatie portefeuille naar soort	31-12-2009	In %	31-12-2008	In %
Obligaties	19.965	52,7	19.096	59,9
Obligatiebeleggingsfondsen	4.506	11,9	1.997	6,3
Creditfonds	9.793	25,9	8.574	26,9
Hypotheke	42	0,1	36	0,1
Deposito's	1.716	4,5	576	1,8
Inflation linked bonds	387	1,0	316	1,0
Leningen op schuldbekentenis	216	0,6	-	-
Kortlopende vorderingen op banken	1.231	3,3	1.268	4,0
	37.856	100,0	31.863	100,0

Specificatie obligatieportefeuille naar bedrijfstak	31-12-2009	In %	31-12-2008	In %
Nederlandse overheidsinstellingen	3.291	8,7	2.468	7,7
Andere staten	18.656	49,3	16.493	51,9
Financiële instellingen	1.835	4,8	3.966	12,4
Andere instellingen	14.074	37,2	8.936	28,0
	37.856	100,0	31.863	100,0

Specificatie obligatieportefeuille naar regio	31-12-2009	In %	31-12-2008	In %
Mature markets	36.951	97,6	31.438	98,7
Emerging markets	905	2,4	425	1,3
	37.856	100,0	31.863	100,0

Het fonds belegt in beursgenoteerde vastrentende waarde fondsen. Per balansdatum zijn geen vastrentende waarden uitgeleend.

Derivaten

	31-12-2009	31-12-2008
Rentederivaten (interest rate swaps)	2.140	1.610

Dit bedrag heeft betrekking op een belang in de beleggingspool Liability Overlay Fund (LOF). Deze pool belegt voornamelijk in Interest Rate Swaps.

Overige beleggingen

	31-12-2009	31-12-2008
Infrastructuur (niet-beursgenoteerd)	857	899
Beleggingsdebiteuren	21	19
Liquide middelen	1.304	806
	2.182	1.724

2. Beleggingen voor risico deelnemers

	2009	2008
Stand 1 januari	13.462	14.248
Inleg en stortingen	2.390	2.345
Uitkeringen en onttrekkingen	-690	- 528
Beleggingsresultaten deelnemers	2.062	- 2.603
Stand 31 december	17.224	13.462
Specificatie beleggingen risico deelnemers	31-12-2009	31-12-2008
Vastgoedaandelen	110	64
Aandelen	4.335	2.454
Vastrentende waarden	12.779	10.944
	17.224	13.462

3. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2009	31-12-2008
Premievorderingen op sponsor	937	-
Waardeoverdrachten	-	149
Overige vorderingen	40	4
	977	153

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

4. Liquide middelen

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen, die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn en niet het karakter van beleggingen hebben.

5. Reserves

	Reserve algemene risico's	Solvabiliteits- reserve	Algemene reserve	Totaal
Stand 1 januari 2008	1.262	4.545	9.003	14.810
Uit saldo boekjaar	1.026	952	-12.700	-10.722
Stand 1 januari 2009	2.288	5.497	-3.697	4.088
Uit saldo boekjaar	1.082	3.252	3.795	8.129
Stand 31 december 2009	3.370	8.749	98	12.217

Solvabiliteit

	31-12-2009	31-12-2008
Minimaal vereist eigen vermogen	3.370	2.288
Vereist eigen vermogen	12.119	7.785

De vermogenspositie van het pensioenfonds kan ultimo 2009 worden gekarakteriseerd als voldoende, vanwege het reserve-overschot .

6. Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

	Voorziening pensioen- verplichtingen
Stand 1 januari 2008	25.249
Mutatie boekjaar	20.508
Stand 31 december 2008	45.757
Mutatie boekjaar	11.363
Stand 31 december 2009	57.120

De voorziening voor pensioenverplichtingen is naar categorie van deelnemers als volgt samengesteld:

	31-12-2009	31-12-2008
Deelnemers	43.651	37.744
Gewezen deelnemers	2.634	2.777
Pensioentrekkenden	6.894	3.695
Schadevoorziening arbeidsongeschiktheid	1.744	1.541
	54.923	45.757
Verzwarend grondslagen	2.197	-
	57.120	45.757

De methode voor de berekening van de pensioenverplichtingen is zodanig toegepast dat er geen sprake is van een financieringsachterstand.

Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

Pensioenregeling

De pensioenregeling heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst; de aanvullende pensioenrekening (APR) en de prepensioenregeling hebben het karakter van een premieovereenkomst. De regeling is vastgelegd in een pensioenreglement dat bestaat uit een basispakket en een keuzepakket. Hieronder volgt een globale beschrijving van de voorzieningen die de regeling haar deelnemers biedt.

Basispakket:

- Een ouderdomspensioen ingaand op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt en uitgekeerd tot en met de maand van overlijden. Ieder deelnemersjaar wordt een aanspraak opgebouwd ter grootte van 1,75% van de voor dat jaar geldende pensioengrondslag (middelloonsysteem). De pensioengrondslag wordt verkregen door van het pensioengevend salaris een franchise af te trekken. Het pensioengevend salaris is gemaximeerd.

- Een op risicobasis verzekerd partnerpensioen ter grootte van 1,225% van de laatst geldende pensioengrondslag vermenigvuldigd met het aantal deelnemersjaren dat zou kunnen worden bereikt als het deelnemerschap tot aan de pensioendatum zou zijn voortgezet.
- Een op risicobasis verzekerd tijdelijk partnerpensioen ingaand op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer overlijdt en uitgekeerd tot en met de eerste dag van de maand waarin de partner de 65-jarige leeftijd bereikt, of, indien dit eerder is, tot en met de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt.
- Een wezenpensioen ter grootte van 20% van het op de dag van overlijden van de deelnemer verzekerde partnerpensioen. Voor volle wezen wordt dit verdubbeld.
- Een arbeidsongeschiktheidspensioen.

Verder biedt het basispakket een voortzetting van de pensioenopbouw in geval van arbeidsongeschiktheid.

Toeslagverlening

Het toeslagbeleid kan als volgt worden verwoord:

Toeslagbeleid

Toeslagverlening is bedoeld om de waarde van de pensioenen op peil te houden. De toeslagverlening op pensioenaanspraken en op pensioenuitkeringen is voorwaardelijk en vindt alleen plaats als de financiële middelen van het fonds dit toelaten. Er bestaat dus een risico dat er in een jaar geen toeslagverlening plaatsvindt. Het bestuur van het pensioenfonds beslist elk jaar of er een toeslag wordt verleend. Gestreefd wordt naar een toeslag op pensioenaanspraken van deelnemers die gelijk is aan de procentueel hoogste stijging van het consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens afgeleid zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) of de algemene loonontwikkeling. Onder de algemene loonontwikkeling wordt verstaan de ontwikkeling van de CAO-lonen per maand, exclusief bijzondere beloningen, zoals gepubliceerd door het CBS over de periode september – september van het voorgaande jaar. Voor ingegane pensioenen met uitzondering van het arbeidsongeschiktheidspensioen, de aanspraken van gewezen deelnemers en de eventuele aanspraken op bijzonder partnerpensioen van de ex-partners wordt gestreefd naar een toeslag die gelijk is aan de stijging van het consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens afgeleid. Er is voor toekomstige toeslagen geen geld gereserveerd en er wordt ook bij de bepaling van de hoogte van de pensioenpremies geen rekening gehouden met toeslagverlening.

Voor de deelnemers die op 31 december 2003 deelnemer in Stichting Pensioenfonds Stork waren en aansluitend de dag daaropvolgend deelnemer zijn geworden in Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland geldt het volgende: Als de toeslag op de achtergebleven pensioenrechten en -aanspraken bij Stichting Pensioenfonds Stork, lager is dan de toeslag op de pensioenrechten en -aanspraken bij Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland, zullen deze achtergebleven pensioenrechten en -aanspraken bij de voorwaardelijke toeslagverlening zoals hierboven omschreven mede in aanmerking genomen worden. De bedoelde pensioenrechten en -aanspraken bij Stichting Pensioenfonds Stork kunnen in dat geval in het betreffende jaar bij bestuursbesluit worden verhoogd met het verschil tussen de door beide fondsen gehanteerde toeslagpercentages. Dit geldt zowel voor actieve deelnemers als voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Deze toeslag wordt opgeteld bij de pensioenrechten of -aanspraken in Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland. Er is voor toekomstige toeslagen geen geld gereserveerd en er wordt ook bij de bepaling van de hoogte van de pensioenpremies geen rekening gehouden met toeslagverlening.

De afgelopen drie jaar was de toeslagverlening in overeenstemming met het hierboven gepresenteerde toeslagbeleid.

Verleende toeslagen

2009

Als gevolg van de kredietcrisis was, op basis van de in januari 2009 bekende gegevens, de dekkingsgraad aan het eind van 2008 gedaald naar circa 108%. Op grond hiervan en tegen het licht van de economische ontwikkelingen, heeft het bestuur moeten besluiten om per 1 januari 2009 geen toeslagen toe te kennen.

2010

Het besluit over de toeslagverlening 2010 is genomen begin januari 2010. De geschatte dekkingsgraad eind 2009 bedroeg op dat moment ca. 134%. Hierin was echter nog niet de geplande verzwarening van de grondslagen meegenomen (aanpassing leeftijdsterugstelling). Het uitgangspunt voor de toeslagverlening voor 2010 was dat de dekkingsgraad na de geplande grondslagverzwarening en na toeslagverlening boven de vereiste dekkingsgraad bleef. Daarmee wordt tevens voldaan aan de dekkingsgraad die in het herstelplan was voorzien. Hierbij is de extra opslag van 4% in verband met de stijging van de levensverwachting, die later bekend werd, nog buiten beschouwing gelaten.

Op basis hiervan is per 1 januari 2010 een toeslag toegekend van 60% van de maatstaf. Voor actieve deelnemers betekende dit een verhoging van de opgebouwde aanspraken met 1,24%. De ingegane pensioenen en opgebouwde aanspraken van de slapers zijn verhoogd met 0,04%. Omdat Stichting Pensioenfonds Stork per 1 januari 2010 geen toeslagen verleende, zijn ook de bij Stichting Pensioenfonds Stork achtergebleven aanspraken met deze percentages verhoogd. Het effect van de toegekende toeslagen op de dekkingsgraad bedraagt 3,4%.

7. Voorziening voor risico deelnemers

	2009	2008
Stand 1 januari	13.462	14.248
Stortingen	2.390	2.345
Onttrekkingen	- 690	- 528
Beleggingsresultaat boekjaar	2.062	- 2.603
Stand 31 december	17.224	13.462

Deze voorziening betreft een vrijwillige regeling, de aanvullende pensioenrekening (APR). In de APR kunnen premies worden gestort ter vorming van een pensioenkapitaal dat op de pensioendatum kan worden aangewend voor de aankoop van extra pensioenaanspraken.

8. Schulden en overlopende passiva

	31-12-2009	31-12-2008
Premie	72	116
Derivaten	94	2
Waardeoverdrachten	21	27
Inhoudingen uitkeringen	12	7
Te betalen kosten	321	150
Overige schulden	12	76
	532	378

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Risicobeheer en derivaten

Solvabiliteitsrisico

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van het fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het fonds de premie voor de onderneming en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele indexatie van opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

De aanwezige dekkinggraad heeft zich als volgt ontwikkeld:

	2009	2008
	%	%
Dekkinggraad per 1 januari	108,9	158,7
Premieresultaat	4,4	0,9
Uitkeringen	0,1	0,7
Toeslagverlening	0,0	-6,0
Beleggingsresultaat	13,7	-20,4
Wijziging markttrente	8,6	-36,2
Andere oorzaken*	-14,3	11,2
Dekkinggraad per 31 december	121,4	108,9

* het hoge percentage in 2009 bij andere oorzaken wordt grotendeels veroorzaakt door het opnemen van een reservering voor verzwaaring grondslagen in de voorziening in verband met de gestegen levensverwachting van de deelnemers (circa 5%) en de wijziging van de leeftijdsterugstelling voor mannen (circa 8,5%).

Het tekort/surplus op FTK-grondslagen is als volgt:

	31-12-2009	31-12-2008
Voorziening pensioenverplichtingen (FTK-waardering)	57.120	45.757
Buffers:		
S1 Renterisico	6.578	3.690
S2 Risico zakelijke waarden	6.627	4.699
S3 Valutarisico	2.659	1.231
S4 Grondstoffenrisico	-	-
S5 Kredietrisico	377	79
S6 Verzekeringstechnisch risico	2.982	2.459
Diversificatie-effect	-7.104	-4.373
Totaal S (vereiste buffers)	12.119	7.785
Vereist vermogen (art. 132 Pensioenwet)	69.239	53.542
Aanwezig vermogen (Totaal activa – schulden = pensioenvermogen)	69.337	49.845
Surplus /tekort	98	-3.697

Risicobeleid

Het Financieel Toetsingskader ("FTK") voor pensioenfondsen is een onderdeel van de Pensioenwet. De regelgeving van het FTK werkt de economische risico's voor pensioenfondsen verbonden aan onder meer aandelen, valuta's en rente uit. Het vertaalt deze naar vereiste reserveposities en dekkingsgraden. Hiermee worden pensioenfondsen gedwongen te overwegen welk totaal risiconiveau ze kunnen of willen accepteren. Het pensioenfonds zet, binnen de kaders van het geformuleerde risicobeleid, in op maximalisatie van het rendement op het vermogen. Bij de analyses en afwegingen wordt het pensioenfonds geadviseerd door Syntrus Achmea Vermogensbeheer.

Renterisico

Renterisico is het risico dat een rentebeweging de financiële situatie van het pensioenfonds negatief beïnvloedt. Dit risico bestaat doordat beleggingen en verplichtingen niet in dezelfde mate gevoelig zijn voor rentebewegingen. Het renterisico neemt af naarmate de looptijd van de beleggingen meer overeenkomt met de looptijd van de verplichtingen. Het fonds heeft in 2008 het effect van rentebewegingen op de dekkingsgraad gedeeltelijk afgedekt. Het beleid wordt uitgevoerd door deelname in het Liability Overlay Fund van Syntrus Achmea Vermogensbeheer. Het verkleinen van het renterisico leidt tot een lagere vereiste dekkingsgraad voor het fonds, dan het geval zou zijn geweest zonder beperking van het renterisico.

In het jaar 2009 is de rente aanzienlijk gestegen. Nu de verplichtingen van het fonds tegen een hogere rente contant zijn gemaakt, is de waarde van de verplichtingen sterk afgenomen. Dit heeft geleid tot een sterk positief effect op de dekkingsgraad. De afdekkingstrategie heeft echter geleid tot een negatief resultaat, waardoor het positieve effect van de rentedaling per saldo enigszins werd beperkt.

	Balanswaarde	31-12-2009	31-12-2008
Duration van de vastrentende waarden (voor derivaten)	37.856	5,1	5,3
Duration van de vastrentende waarden (na derivaten)	39.902	13,1	14,0
Duration van de (nominale) pensioenverplichtingen	57.120	20,3	21

Op de balansdatum is de duration van de beleggingen aanzienlijk korter dan de duration van de verplichtingen. Er is derhalve sprake van een zogenaamde "duration-mismatch". Dit betekent dat bij een rentestijging de waarde van de beleggingen minder snel daalt dan de waarde van de verplichtingen daalt (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur), de dekkingsgraad zal stijgen.

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

	31 december 2009		31 december 2008	
		%		%
Resterende looptijd < 1 jaar	9.575	25,3	4.572	14,3
Resterende looptijd < > 5 jaar	13.477	35,6	14.999	47,1
Resterende looptijd > 5 jaar	14.804	39,1	12.292	38,6
	37.856	100,0	31.863	100,0

Inflatierisico

Inflatierisico is het risico dat inflatie de waarde van de beleggingen aantast in termen van koopkracht. Het inflatierisico in combinatie met het toeslagbeleid is onderdeel van de ALM-studies die het fonds geregeld laat uitvoeren.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat wisselkoersschommelingen de waarde van een belegging beïnvloeden. Dit risico is voor het fonds beperkt, aangezien het grootste gedeelte van de beleggingsportefeuille bestaat uit in euro's genoteerde waarden.

De valutapositie is als volgt te specificeren:

	31-12-2009	31-12-2008
Euro	54.777	41.753
GBP	7.657	2.962
USD	5.221	2.295
Overige	<u>87</u>	<u>2.036</u>
	67.742	49.046

Ultimo boekjaar is er geen afdekking van het valutarisico.

Aandelen- en onroerend goed risico

Dit is voornamelijk het koersrisico van beleggingen in de verschillende onroerend goed- en aandelenmarkten. Door dit risico te lopen wordt op de lange termijn naar verwachting een extra rendement gehaald dat het fonds gebruikt om aan haar doelstellingen te voldoen. Dit risico wordt beheerst doordat in de uitvoering wordt gezorgd voor een goede selectie van aandelen en spreiding over regio's en sectoren. Met het risico dat uiteindelijk overblijft wordt rekening gehouden in de ALM-studie.

Tegenpartij-/kredietrisico

Het risico dat de tegenpartij niet (meer) aan zijn verplichtingen kan voldoen, bijvoorbeeld door liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen. Om dit risico te beheersen worden de tegenpartijen nauwgezet geselecteerd. Daarnaast worden transacties over meerdere aanbieders gespreid en wordt in sommige gevallen onderpand geëist.

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille kan het volgende overzicht worden gegeven:

	31 december 2009		31 december 2008	
		%		%
AAA	16.426	43,4	18.006	56,6
AA	3.153	8,3	5.230	16,4
A	8.745	23,1	2.996	9,4
BBB	1.204	3,2	492	1,5
BB	45	0,1	-	-
Overig (not rated)	<u>8.283</u>	<u>21,9</u>	<u>5.139</u>	<u>16,1</u>
	37.856	100,0	31.863	100,0

Liquiditeitsrisico

Het risico dat een belegging niet tijdig tegen een redelijke prijs kan worden geliquideerd. Ook dit risico wordt beheerst doordat de vermogensbeheerder de beleggingsportefeuille op zo een manier opzet dat het naar verwachting aan de liquiditeitsbehoefte van het fonds kan voldoen. Daarom is bijvoorbeeld een groot deel van de portefeuille belegd in effecten die worden verhandeld op openbare, gereguleerde, markten. Ook zijn eisen gesteld aan de minimale marktkapitalisatie van effecten.

Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

De vastrentende portefeuille kan als volgt worden gesplitst met betrekking tot het concentratierisico:

	31 december 2009	31 december 2008
Duitsland	4.385	7.696
Frankrijk	3.864	2.874
Italië	4.045	2.520
Nederland	1.675	2.116
België	957	-
Denemarken	-	930
	14.926	16.136

Verplichtingenrisico

De pensioenverplichtingen kunnen in de tijd worden weergegeven door middel van een schatting van de toekomstige uitgaande kasstromen. Het verplichtingenrisico uit zich in:

- Indexatieresultaten, waarbij het gevoerde indexatiebeleid afwijkt van de aannamen in de kasstroomprojectie. Ook loon- en prijsstijgingen alsmede de franchise-ontwikkeling kunnen afwijken van de verwachting.
- Actuariële resultaten, indien de actuariële aannamen en veronderstellingen niet overeenstemmen met de werkelijkheid. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan verschillen in de levensverwachting van de deelnemers (het langlevensrisico) of afwijkingen in invaliderings- en revalideringskansen.
- Premieresultaten, indien de premie niet gelijk is aan de marktwaarde van de kasstromen die voortvloeien uit de nieuwe pensioentoezeggingen. Dit betreft bijvoorbeeld verschillen tussen de "kostprijs" en de daadwerkelijk ontvangen bijdrage voor nieuwe pensioentoezeggingen.

Overige niet-financiële risico's

Operationele risico's

Het fonds beheerst operationele risico's zoveel mogelijk door eisen te stellen aan haar dienstverleners. Daarbij kan worden gedacht aan regels voor procuratie, functiescheiding, 'chinese walls', enzovoort.

Corporate governance

De aandelenbeleggingen van het pensioenfonds vinden uitsluitend plaats via beleggingsfondsen en/of aandelen pools. Daardoor stemt het pensioenfonds niet (direct) op aandeelhoudersvergaderingen en hoeft geen corporate governance of stemverslag opgenomen te worden in het jaarverslag.

Specifieke financiële instrumenten (derivaten)

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt tevens gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt, dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden.

Het fonds gebruikt derivaten hoofdzakelijk om de hiervoor vermelde vormen van marktrisico zo veel mogelijk af te dekken. Een van de belangrijkste risico's bij derivaten is het kredietrisico. Dit is het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met te goeder naam en faam bekend staande partijen. Bovendien geldt dat zoveel mogelijk wordt gewerkt met onderpand.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen het fonds en de sponsor, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(in duizenden euro's)

9. Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

	2009	2008
Periodieke premies basisregeling	11.687	11.629

De kostendekkende en feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet zijn als volgt:

	2009	2008
Kostendekkende premie	10.598	8.596
Feitelijke premie	11.687	11.629

De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord. De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt:

De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt:

	2009	2008
Actuarieel benodigde koopsom	8.543	6.501
Opslag voor uitvoeringskosten	468	465
Solvabiliteitsopslag	1.452	1.495
Stoploss-premie	135	135
	10.598	8.596

10. Premiebijdragen risico deelnemers

	2009	2008
Periodieke premies	2.390	2.339

11. Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

	Directe beleggings- opbrengsten 2009	Indirecte beleggings- opbrengsten 2009	Kosten van vermogens- beheer 2009	Totaal 2009	Totaal 2008
Vastgoed	81	-181	-	-100	- 330
Aandelen	44	6.143	-5	6.182	- 6.857
Vastrentende waarden	-	2.332	-1	2.331	1.476
Derivaten	-	126	-4	122	1.547
Overige beleggingen	2	-83	-	-81	57
Overige resultaten	9	-	-201	-192	57
	136	8.337	-211	8.262	- 4.050

12 Beleggingsresultaten risico deelnemers

	2009	2008
Beleggingsfondsen	2.062	-2.603

De beleggingsresultaten kunnen als volgt worden gespecificeerd :

	2009	2008
Directe beleggingsopbrengsten	278	-
Indirecte beleggingsopbrengsten	1791	-2.603
Kosten vermogensbeheer	-7	-
Totaal	2.062	-2.603

13. Saldo waardeoverdrachten voor risico pensioenfonds

	2009	2008
Overgenomen pensioenverplichtingen	273	3.426
Overgenomen pensioenverplichtingen uit bijspaarregeling	707	559
Overgedragen pensioenverplichtingen	-306	- 747
	674	3.238

De ontvangen koopsommen worden aangewend voor de inkoop van extra dienstjaren of extra pensioenaanspraken. De toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van de overgenomen pensioenverplichtingen bedraagt 1.234. Het resultaat op de overgenomen pensioenverplichtingen bedraagt in 2009: -254 (2008: - 416).

De afname van de technische voorziening uit hoofde van de overgedragen pensioenverplichtingen bedraagt 1.289. Het resultaat op de overgedragen pensioenverplichtingen bedraagt in 2009: 293 (2008: 23).

14. Saldo waardeoverdrachten voor risico deelnemers

	2009	2008
Overgedragen pensioenverplichtingen:		
- naar pensioenfondsen	-690	- 519
- naar andere pensioenregelingen	-	- 9
	-690	- 528

15. Pensioenuitkeringen

	2009	2008
Ouderdomspensioen	264	173
Partnerpensioen	157	109
Wezenpensioen	3	2
Afkopen	6	1
	430	285

De uitkeringen zijn per 1 januari 2009 niet geïndexeerd (2008: 1,19%).

16. Mutatie technische voorzieningen

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariële berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen. Verder is hierin begrepen het effect van de individuele salarisontwikkeling.

Indexering en overige toeslagen

Toeslagverlening is bedoeld om de waarde van de pensioenen op peil te houden. De toeslagverlening op pensioenaanspraken en op pensioenuitkeringen is voorwaardelijk en vindt alleen plaats als de financiële middelen van het fonds dit toelaten. Er bestaat dus een risico dat er in een jaar geen toeslagverlening plaatsvindt. Het bestuur van het pensioenfonds beslist elk jaar of er een toeslag wordt verleend. Gestreefd wordt naar een toeslag op pensioenaanspraken van deelnemers die gelijk is aan de procentueel hoogste stijging van het consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens afgeleid zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) of de algemene loonontwikkeling.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn in 2009 opgerent met 2,544% (2008 4,696%), zijnde de éénjaarsrente van de rentetermijnstructuur per 31-12-2008.

Pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten van de verslagperiode.

Pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de uitgekeerde pensioenen van de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Wijziging overige actuariële uitgangspunten

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien sterfte, langleven, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen voor de gehele bevolking als voor de populatie van het fonds.

De vaststelling van de toereikend van de voorziening voor pensioenverplichtingen is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het fonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

17. Mutatie voorziening voor risico deelnemers

	2009	2008
Stortingen	2.390	2.345
Beleggingsresultaat	2.062	- 2.603
Onttrekkingen	-690	- 528
	3.762	- 786

18. Uitvoeringskosten

	2009	2008
Administratiekosten*	448	584
Adviseurs- en controlekosten, m.u.v. accountantskosten	188	112
Accountantskosten	34	30
Overige kosten	31	14
	701	740

* inclusief stoploss-premie herverzekering

Ingevolge artikel 382a Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek wordt gemeld dat de accountantskosten als hiervoor opgenomen geheel betrekking hebben op onderzoek van de jaarrekening.

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat het pensioenfonds in het afgelopen jaar geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd.

Personeelsleden en bezoldiging bestuur

Bij het fonds zijn geen werknemers in dienst. De werkzaamheden worden verricht door werknemers die in dienst zijn van de werkgever. De hieraan verbonden kosten zijn voor rekening van de werkgever. Het bestuur ontvangt geen bezoldiging.

Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Leiden, 18 juni 2010

Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland
Het Bestuur

E. Geene, voorzitter

G.M. Heerschop, secretaris

L.A.J. Dierick, bestuurslid

T.H.M. van Leeuwen, bestuurslid

S. Feenstra, bestuurslid

F.H.M. Boumans, bestuurslid

G. Overige gegevens

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Per 31 december 2009 is het kapitaalcontract met Interpolis BTL beëindigd. Het juridische eigendom van de beleggingen is per 1 januari 2010 overgedragen van Interpolis BTL naar het pensioenfonds.

In de bestuursvergadering van 6 januari 2010 is besloten dat de pensioenaanspraken van de actieve deelnemers per 1 januari 2010 met 1,24% en van de niet-actieve deelnemers met 0,04% worden aangepast. Het effect op de dekkingsgraad bedraagt circa 3,4%.

UITVOERINGSOVEREENKOMST

De werkgever verbindt zich jegens de Stichting:

- om in enig jaar de laatste van iedere maand een betaling te doen van een door het bestuur vast te stellen percentage van de som van de pensioengrondslagen zoals genoemd in artikel 5 van het pensioenreglement.
- om per de laatste van iedere maand een betaling te doen van 1/12 deel van de geschatte premies over dat jaar voor de verzekeringen waarvoor door de deelnemers is gekozen volgens het pensioenreglement inzake het keuzepakket van de Stichting.
- om per 1 juli, na definitieve vaststelling van het jaarverslag van de Stichting over het afgelopen jaar, verschillen tussen de definitieve verschuldigde premies volgens het basispakket en het keuzepakket en de reeds betaalde bedragen te verrekenen.

RESULTAATVERDELING

Er zijn geen bijzondere bepalingen opgenomen in de ABTN omtrent de resultaatverdeling van het pensioenfonds.

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland te Leiden is aan Mercer Certificering B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2009.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegeven verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum ten minste gelijk aan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland is naar mijn mening voldoende.

Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Amstelveen, 18 juni 2010

Drs. A.H. Venemans AAG
verbonden aan Mercer Certificering B.V.

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland

ACCOUNTANTSVERKLARING

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2009 van Stichting Pensioenfonds Jacobs te Leiden bestaande uit de balans per 31 december 2009 en de Staat van baten en lasten over 2009 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van het pensioenfonds. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de entiteit heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Jacobs Nederland per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met Titel 9 **Boek 2 BW**.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder f BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Utrecht, 18 juni 2010

KPMG ACCOUNTANTS N.V.

PLA Langeveldt RA

H. Bijlagen

Verloopstaat deelnemers

	2009	2008
<i>Deelnemers</i>	1.028	1.000
Nieuwe toetredingen	38	99
Uitdiensttredingen	-41	- 56
Ingang pensioen	-16	- 14
Overlijden	-3	-
Andere oorzaken	-	-1
	<u>-22</u>	<u>28</u>
Stand einde boekjaar	1.006	1.028
<i>Gewezen deelnemers</i>		
Stand vorig boekjaar	128	109
Uitdiensttredingen	41	56
Waardeoverdrachten	-16	- 30
Ingang pensioen	-5	-
Afkopen	-	-7
Expiratie	-1	-
	<u>19</u>	<u>19</u>
Stand einde boekjaar	147	128
<i>Pensioentrekenden</i>		
Stand vorig boekjaar	51	38
Ingang pensioen	25	14
Overlijden	-	-
Expiratie	-1	- 1
	<u>24</u>	<u>13</u>
Stand einde boekjaar	75	51